

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

Adr. Télégr : NHITHIENDUONG
CHOLON

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. - Cholon

Giấy thép mới
SỐ 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này :

1. - Sâm-nhung-bôi-nguồn-
vệ-sanh-huôn	Hộp kiến 1 huôn lớn giá 1\$00
Hộp kiến 2 huôn lớn giá 1 20
Hộp kiến 4 huôn nhỏ . . . 1 20
Hộp cây 2 huôn giá là . . . 0 60
Hộp cây 4 huôn 1 20	30. - Vạn-ứng-phật-đơn ve lớn 0\$40 ve trung 0\$10
gói nhỏ giá 0 05
2. - Phụ-khoa-kim-phụng-huôn mỗi hộp giá là	1 00	31. - Lục-vi-địa-hoàn-huôn mỗi hộp giá là
3. - Thân-hiệu-phát-lãnh-huôn mỗi gói giá là	0 46	32. - Tri-ba-bát-vi-huôn mỗi hộp giá là
4. - Khai-vi-hợp-cam-tích mỗi gói giá là	0 10	33. - Phụ-huê-bát-vi-huôn mỗi hộp giá là
5. - Vạn-ứng-nhi-tiên-dầu mỗi ve là	0 26	34. - Dầu-dạ-khẩu ve lớn giá là 0\$40 ve nhỏ giá là
6. - Nhị-khoa-cần-cơ-tán-moi gói giá là	0 25	35. - Ngoại-khoa-trừ-độc-thủy mỗi ve giá là
7. - Vạn-ứng-hóa-dâm-chi-khai-tán mỗi gói giá là	0 15	36. - Châu-phách-sanh-cơ-tán (thuốc rất ghê) mỗi ve
8. - Thân-hiệu-nhân-dược-thủy mỗi lon giá 1\$00 ve nhỏ
giá là	0 30	37. - Nha-thông-dược-thủy (thuốc đau răng) mỗi ve
9. - Sơu-độc-linh-dược mỗi ve thuốc nước và huôn
giá là	3 00	38. - Trật-đa-huôn (thuốc bị đánh tức và té cây) mỗi
hộp 2 huôn giá là
10. - Bạch-trược-cao mỗi thỏ giá là	0 60	39. - Ngoại-khoa-Trương-lão-dầu mỗi ve lớn giá là
0\$40 ve nhỏ giá là
11. - Tế-sanh-dược-thủy mỗi ve giá là 0\$10 mười ve
giá là	0 90	40. - Dầu-xò mỗi ve giá là
12. - Sát-nha-hương-phấn (Thuốc bột để đánh răng)
giá mỗi thỏ	0 30	41. - Bông-gòn thuốc giá mỗi gói là
13. - Đương-tâm-ninh-thận (Hộp giấy 6 huôn giá	0 60	Hộp gôm 2 huôn giá là
14. - Sâm-nhung-bổ-thận (Hộp giấy 6 huôn giá	1 00	Hộp gôm 4 huôn giá là
huôn	0 60	Hộp cây mun 2 huôn giá là
15. - Sâm-nhung-bổ-thận (Hộp giấy 6 huôn giá	1 00	Hộp cây mun 4 huôn giá là
huôn	0 60	43. - Đào-thương-dược-thủy mỗi ve giá là
16. - Trần-châu-phân mỗi thỏ giá là	0 35	44. - Dầu-thông-đơn (thuốc nhứt đầu) mỗi hộp giá là
17. - Phi-phật-phát-lãnh-huôn mỗi ve giá 0\$40
mười hai ve	1 00	45. - Nhị-thiên-Đường-nhân-dược-tán mỗi ve giá là
18. - Bồ-phê-chi-khai-huôn mỗi gói 0\$10 mỗi hộp giá là	0 90	46. - An-thái-huôn mỗi hộp giá là
19. - Vạn-ứng-như-phật-trà mỗi gói giá là 0\$06 mỗi
hộp mười gói giá	0 55	47. - Hoa-lộ-thủy thứ nhứt 0\$60 thứ nhì 0\$40 thứ
ba 0\$25 thứ tư giá là
20. - Bát-độc-dược-cao mỗi thỏ giá là	0 30	48. - Thấp-toàn-đại-bổ-huôn mỗi hộp giá là
21. - Nhị-thiên-cao mỗi thỏ giá là	0 80	49. - Đinh-khẩu-ly-trung-huôn hộp giấy 2 huôn 0\$20
bốn huôn giá là
22. - Tiểu-thực-huôn mỗi hộp giá là	0 50	50. - Phụ-tỷ-ly-trung-huôn hộp lớn 2 huôn 0\$20 bốn
huôn giá là
23. - Thanh-tạng-huôn mỗi ve giá là	0 40	51. - Vạn-ứng-ngô-thời-trà mỗi gói giá là 0\$03 mỗi hộp
12 gói giá là
24. - Sanh-phát-há-thảo-giư (dầu xít-tóc) mỗi gói giá là	0 30	52. - Vạn-ứng-cam-lô-trà mỗi gói là 0\$03 mỗi hộp 12
gói giá là
25. - Tiếng-dược-cao (thuốc-xít-lạt) mỗi thỏ giá là	0 20	53. - Tiêu-nhi-hội-xuân-đơn mỗi huôn giá là
26. - Phong-thấp-cao-dược (thuốc-đần-tức) mỗi bao 1
miếng giá	0 20	54. - Nam-phủ-bát-trần-huôn mỗi hộp giá là
27. - Kim-sắc-huôn mỗi ve giá là	2 00	55. - Thái-dương-cao (thuốc-dán-nhứt-dầu) giá 2
miếng là
28. - Vi-tê-sanh-Chê-trần-bì mỗi khạp giá là	0 12	56. - Vạn-ứng-cao-dược (thuốc-dán-thân-hiến) mỗi thỏ
giá là
29. - Ngoại-khoa-hạch-thỏ giư ve lớn 1\$40 ve trung
0\$40 ve nhỏ giá là	0 35	57. - Hành-quần-tạn (thuốc nhầy-mùi) mỗi ve giá là

Bên-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài tốn bạc ngàn mà in ra mấy cuốn
« VỆ SANH CHỈ NAN » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ, xin thì
Bên đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN. Tirage 1,800 exemplaires. Le Directeur : NGUYEN-CHANH-SAT.

*Le directeur
N. Chanh Sat*

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 7 Octobre
1920

農 賈 茗 談

SỐ 477
Ngày 26 tháng tám
NĂM CANH-THÂN

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐỒNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm 5 \$ 00 Sáu tháng 3 \$ 00 Mỗi số 0 \$ 10 Đổi mẫu 0 \$ 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an 50fr.00 Six mois 30 \$ 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>F. CANAVAGGIO Fondateur</p> <hr/> <p>NGUYEN-CHANH-SAT DIRECTEUR - RÉDACTEUR EN CHEF (Trưởng-bộ, Giám-Chánh-chủ-bộ)</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0-085 de large... 10 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BIÉ Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại tòa-quán mà thương nghị.</p>
---	---	--

Direction, Rédaction et Administration: 71, rue Pellerin. - SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đồng giùm tiền trước

Chủ-bút:

NGUYEN-THANH-UC | TRAN-NGUYEN-GIA

MỤC LỤC

1. Cách nuôi dê lấy lợi.	9. Nam Bắc một nhà.
2. Pháp Hoa thân ái.	10. Nghe sáo nói vầy.
3. Thế-giới tân-văn.	11. Xin đời Công-luận.
4. Đồng-pháp thời sự.	12. Lời rao đấu giá. - Ai tin.
5. Chào mừng quan Đốc-phủ-sứ Lê quan-Liêm dit Bảy mới về.	13. Thời hải.
6. Hăng tàu Nam-Vang đời giờ tàu eBay.	14. Alo! Alo!!
7. Mộng du thế giới ký.	15. Hát xiết Annm.
8. Sanh sự sự sanh.	16. Việt-Hán văn-khảo.
	17. Trình thám tiểu thuyết

房藥大堂天二 NHI-THIÊN-ĐU'ỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẢN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 658

SƯU-ĐỘC-LINH-DƯỢC (THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liều là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hề mang lây nó, cơm ăn chẳng ngon, ngủ không yên giấc lây là một giống bệnh rất trầm, rất độc, cho nhân quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-hùng hào kiệt có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng là tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy dạng nhiều cái môi tẻ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liều thì hay dùng những vị Bá-đậu-sương mà xô cho mạch, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đắng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa dạng, át phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Vả chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mây nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoai một chỗ, nếu xô như vậy mà xô ra cho hết mây nơi mạch máu trong cả châu thân dạng sao? Bất quá là rức cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xô ra, hoặc cho nó hạ xuống, dạng mà làm cho giảm xấp thời, đó mà thôi, chớ nó lạnh chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là lắm to lắm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy; nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y dạng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra dạng để mà cứu người và giúp đời, vả lại bản thuốc cũng là hòa bình, không

ngưng cũng không xô lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xô hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xô một lần không đau bụng cũng như thể người mạnh lại dần vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi hoặc theo đường tiêu-tiến, hay là hơi thở mà ra Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc, và sửa diện mạo sáng láng, tinh thần khỏe khoắn.

CHỦ TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH HOA-LIỀU KỂ RA SAU NÀY:

- Phong thấp đau xương,
- Tim-lá-lở-lối,
- Đau bệnh hột xoài,
- Huyết khô huyết độc,
- Ghè độc lây lỵ,
- Hạch nổi chỗ độc,
- Bán thân bất toại,
- Dương mai mọc mụ,
- Ung thư nhọt ghè,
- Lát voi lát đồng tiền,
- Vô danh thũng độc,
- Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

CÁCH DÙNG: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng và tối trước khi uống một muỗng. Còn thuốc hườn uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và phải cứ ăn đồ chua, đồ sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá là... 3 00

THÂN HIỆU NHÂN DƯỢC THUY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chi yếu hơn hết, nếu không cần thận, để cho đến rui ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khôn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương áo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bệnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhặm, hoặc sưng hoặc đỏ như nhồi xôn xang, hoặc chảy nước mắt đỏ, hoặc sợ chói mà không dám mở chỗ sáng, hoặc có mọng, hoặc có ostrom, như ban nhân họa thảy đều dùng dạng cá.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kỵ uống rượu cùng ăn đồ chiên xào nóng này.

Giá { mỗi ve lớn là... 1 \$ 00
 mỗi ve nhỏ là... 0 30

Thiệt tôi rầu qua muốn chết cho mắt thân, ba bốn năm rồi không thấy mặt trời mặt trăng chi hết!

..... Sao lúc anh mới đau-anh không mua thứ thuốc nhỏ con mắt của tiệm Nhi-Thiên-Đường mà dùng? Thuốc ấy thiệt hay, con mắt đau cách nào nó trị cũng mạnh, bất cầu là lâu hay mới; vậy thì anh hãy nghe lời tôi, mua thứ Nhân-Dược-Thủy của tiệm Nhi-Thiên-Đường mà xức, có khi anh sẽ thấy dưng lại được. Rẻ quá mà gi, ve lớn 1 \$ 00 ve nhỏ 0 \$ 30 mà thôi.

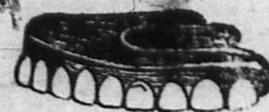
Tại chợ Long-xuyên có tiệm ngũ của thầy Hai Thuán, hiệu là: NHON-THUÁN KHÁCH SANG, xin đóng-bang chiều cỡ.

Tiệm chụp hình
VÀ
TRÔNG RĂNG
HIỆU

ĐẠI-ĐÔNG

Số 49 và 51 đường Duperré ở
ngang gare xe lửa Saigon-Cholon

Tiệm Đại-Đông.

Chủ nhơn, ĐO-KHAI-QUANG
cán khải.

Hễ vị nào đến tiệm tôi mà chụp hình từ nay đến một tháng trở lại, thì tôi sẽ cho thêm khuôn kiền dạng lộng hình.

Từ đây cho đến một tháng trở lại, nếu vị nào đến tiệm tôi mà trông răng và bịch răng thì tôi hạ giá rất rẻ.

Tiệm tôi chụp hình kỳ-lương, ít kẻ dám bì, đã khéo tốt đẹp đề mà màu thuốc bền bí chẳng hề pha.

Nghề trông răng và bịch răng mau mắn lẹ làng, chẳng hề đau đớn ít ai bì kịp.

Có bán đủ các thứ kiền con mắt rất tốt và các thứ khuôn kiền đề lộng hình rất đẹp, giá rẻ vô cùng. Xin lục châu chư quân-tử chiều cỡ.

Tiệm bán đồ nữ-trang

HIỆU HAM-HANH

Số 14, đường Testard Cholon

Tại tiệm tôi có bán đồ nữ-trang, đủ kiểu đủ cách tiện dụng theo lối kim-thời, như là: khăn-chạm, vang vòng, chuỗi hạt hoa-tai, giày-chiêng, cà-rá, neo, xuyến và mũ-day-don nhiều cách khéo lạ vô cùng.

Có thợ khéo ở sẵn trong tiệm, ai muốn đặt kiểu nào, thì thợ làm đã mau mà lại khéo, cũng có bán hàng Tàu, hàng Bắc, và xuyến, lãnh, nhiều, vắn, nướ, rẻ và tốt thượng hạng.

Kính xin mấy bà mấy cô rộng lòng chiếu cố, tôi rất thâm cảm thành tình.

Đỗ-Văn-Tý căn khai.

Kính lời cho các Ông rõ: Nguyên tôi có được trên 700 thơ gửi mua SÁCH THUẬT song in chưa rõ; Chứng in rồi tôi sẽ gửi cho Quý Ông xem, xin quý Ông niệm tình, tôi hết lòng đợi ơn Quý Ông vui xem sách ấy.

Giá mỗi cuốn..... 0\$30

Mua sỉ bán lẻ sẽ có tiền Huệ-hóng. Còn mua lẻ mỗi cuốn xin gửi 8 con có 20°.

VĂN-CHAU-QUI
N° 71 Rue Pellerin
Saigon

Tiệm khác con dấu

Kính trình cùng quý-khách đang rờ tiệm tôi trước ở số nhà 85 còn đường Catinat và số 130 đường Pellerin, thì công nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay, cũng nhờ ơn lực châu chừ quân tử chiếu cố.

Nay tôi đã dọn lại số 96 cũng còn đường Pellerin, vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao su, bán đồng, bán đá cầm thạch để mộ, có bán đủ các thứ dầu ở bên Tây gói lại, như là: Dateure, numéroteur, Folioteur, composteur etc.. và có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu, giá rẻ đó tốt mà làm mau có in Catologue để gửi cho các quý-khách, nếu quý-khách muốn cần dùng kiểu nào, thì xin gửi thơ cho tôi lấy Catologue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý-khách.

Trần-Duy-Bình
Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

Dinh-Châu

Tư-chức Công-ti Chợ-mới (Long-xuyên)
(Tục gọi là hội Thủy Chương)

Có dệt đủ các thứ hàng ta rất khéo, bé nhỏ từ 7 tấc tới 7 tấc rưỡi tây; dệt rồng tơ Tân-châu, đã tốt lại chắc. Những hàng dệt kể ra sau này:

Hồ-la, Lục-soạn, lãnh trơn v.v.... có dệt các thứ hàng canh tơ chỉ vải đẹp đẽ vô cùng, có dệt hàng gộc kêu là Tit-so để may áo tây tốt lắm. Sau sẽ có dệt xuyến. Hàng trắng ngau ngựa mỗi thước tây. 1\$30 Hàng đen ngau ngựa mỗi thước tây. 1 50 Hàng đen chng tại lò của bọn công-ti nhuộm thiệt tốt hơn hồi.

Hàng chừ chừ quân-tử, nếu muốn mua về bán lại xin gửi thơ cho:

M. Nguyễn-hữu-Cương, Directeur de la Société de Production de Soie à Chợ-mới (Long-xuyên).

TRUYỆN

Gian-Phương bạc hãnh

Mới xuất bản

Xem truyện này rất có thú vị về cuộc tranh thương, giá mỗi cuốn 0\$ 10.
Tại quán Nông-Cổ Minh-Đam và Công-luận-Báo có bán.

CÓ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-ly, có trữ hộp quẹt hiệu này nội cõi Đông - Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gửi bán lẻ khắp nơi, có một su nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CỔ MINH-ĐAM

CÁCH NUÔI DÈ LÂY LỢI

(Tiếp theo)

Về đoạn đẻ giồng, các chủ nuôi dè, cần phải biết phép Vệ-Sanh của loại dè mới được. Một con dè-xôm từ mười tám tháng sập lên hai năm, mới đủ khi-lực mà đẻ giồng, trong một bảy dè cái chừng 150 con, thì chẳng cần chi đến hai con dè-xôm, vì một con mà nếu được đúng tuổi thì cả mấy trăm, nó cũng đủ sức đẻ giồng rồi. Còn về phần đẻ cái, thì chủ nuôi dè, chẳng nên cho nó chịu đẻ sớm, vì như tuổi nó dưới mười tháng; dầu cho loại thú nào cũng vậy, phải cho đủ khí huyết trong châu-thân thì sự sinh-sang mới khỏi yếu-ớt. Thường từ tháng Septembre vẫn đến Novembre, là lúc dè cái chịu đẻ. Tánh tự-nhiên của loại dè xem cũng lạ, là nếu con dè cái nào đã chịu đẻ rồi, thì từ đó về sau nó rất thích ra phơi giữa nắng, lại la ré om sòm và ngoách ngoách đuôi, xem dường đặc ý lắm; nó cứ làm vậy mãi, đến chừng bụng chứa lớn rồi mới thôi. Dè cái có chứa trong năm tháng thì sanh con, song chủ nuôi dè phải hiểu rằng, sự sanh sang của loài dè không phải giồng như loài chiên, nên khi mình thấy nó chuyển bụng thì mình phải giúp giùm, hoặc đem dè con ra, hoặc ép bụng cho con dè cái được êm-ái và mau-mãng. Mỗi lần dè đẻ thì thường chừng hai con dè con, cũng có khi ba con hoặc bốn con, nhưng dầu nó có

đẻ nhiều cũng chẳng nên dè cho nó nuôi hết, tức là mình phải đem đi nuôi nơi khác, chừa lại cho mẹ nó hai con thôi, chớ nếu nó sanh nhiều mà mình không bắt bớt đi, thì sữa mẹ nó không đủ mà cho bú. Mà đến chừng bốn năm tuần lễ, thì dè con ấy đã trọng rồi, thả chung nhau không hại gì. Con dè mẹ, trong một tháng hay là một tháng rưỡi đầu, thì mỗi ngày nó cho con nó bú được ba lần, còn kỳ dư thì chủ nuôi dè cần phải sáng-sóc và cho nó ăn cho được mau mập. Cách cho dè con ăn cũng như cho chiên con ăn vậy, mình phải lựa bột trộn với sữa và xát dừa hay là kim cỏ non còn ngấu trong các vỏ dè nó ăn, vậy được thường thì dè con mới mập tròn và tốt nghinh.

CÁCH ÉP LÂY SỮA DÈ

Sữa dè, là một thứ sữa rất quý, người Phương Âu thích uống nó lắm, bởi nó bổ hơn sữa bò nhiều. Trại giặc kịch-liệt vừa tàn, dân chúng tại Pháp mua sữa dè tươi rất vội, làm cho giá sữa dè ngày nay tại Pháp rất cao. Mấy người chủ nuôi dè thâu lợi được nhiều. Muốn ép sữa, thì bên Pháp mấy chủ nuôi dè nhiều, có chẻ ra một thứ máy rất tiện dụng.

(sau sẽ tiếp)

NGUYỄN-THANH-ỨC.

Pháp Hoa thân-ái

Nay dân Annam đã quyết hoàn toàn ủng hộ quốc gia bước theo chân mà chúng tôi vận-minh, nên đương cử ra đại hội quyết nhiều cái vấn-đề rất quan hệ. Mà trong những cái vấn-đề ấy xét lại thì cái vấn-đề cạnh tranh thương cổ là một vấn-đề yêu hệ hơn hết, bởi vì hiện nay trong xứ Nam-kỳ các quyền-lợi kinh-tế đều về tay khách kiều-cư nắm chặc, nếu dân ta muốn tấn bộ cho dè thì tự nhiên phải lo giành mấy quyền-lợi ấy lại mà hưởng, để công lợi mình day được rồi, thì cuộc lý-tài mới rộng rãi, đường tấn hóa mới giản dị.

Trong Nam-kỳ từ nhà trí-thức cho đến thường dân, ai cũng đều hiểu như vậy, nên năm ngoái mới kết làm đoàn-thể mà toan lo vùng vẫy thoát khỏi cái ách Chi-na. Cuộc đê-chê hàng Tàu ban đầu coi rất mạnh liệt mà lần lần rồi nguội lạnh hết. Tuy ngày nay dân Annam với dân Trung-quốc buôn bán với nhau trông ra dường thể thuận hòa, nhưng mà nhà trí-thức Annam ai cũng còn giữ một lòng tranh cạnh luôn luôn, ai cũng đều lo tổ chức đảng một ngày kia trong trường thương cổ, hai bên thế lực đồng với nhau rồi thì sẽ xướng cuộc cạnh tranh mà vẫn hồi quyền-lợi.

Nay có quan cựu Thừa-tướng Pháp quốc là ông PAINLEVÉ ngài vàng-chỉ Chánh-phủ sang qua Trung-quốc mà vận động đảng lo truyền bá văn-học, phổ thông tư-tưởng và cải lương nghiệp nghệ cho người Tàu, làm cho người Tàu sẽ vịnh nường Pháp hóa mà tấn bộ văn-minh. Pháp-quốc toan tính xây nên « Pháp-Hoa thân ái » để cho nhơn dân trong hai nước hưởng đều lợi ích, còn dân Nam-kỳ ta đây thì mong lòng cạnh tranh với khách-trù trong đường công cổ, đường này thì lòng cạnh tranh của dân ta đây có trái ý thuận hòa của Pháp-quốc đó hay không?

Tuy hỏi thì hỏi vậy, chớ chúng tôi đoán chắc những nhà trí-thức trong nước ta ai cũng đều hiểu biết cuộc « Pháp-Hoa

thân ái > đã không căng cặp chi đến cuộc « tranh cạnh lợi-quyền » của quốc-dân ta, mà lại còn làm lợi ích cho dân ta nhiều nữa. Xin khán-quan đọc cho hết những lời của quan cựu Thừa-tướng PAINLEVÉ tỏ với các nhà soạn-báo mà chúng tôi trích lục rồi in hành trong đây trong trang sau đây thì khán-quan sẽ thấy ý của Pháp-quốc là muốn « dùng xứ Đông-Pháp này làm cái cầu để bắt mà đi qua Trung-quốc » nghĩa là « dùng xứ Đông-Pháp để Pháp-quốc đứng mà truyền bá văn-minh cho Trung-quốc », thế thì Pháp-quốc trước hết ắt sẽ lo cho xứ Đông-Pháp thêm về vàng, coi có phải là cuộc « Pháp-Hoa thân ái » tuy nói là cuộc lợi ích cho Đại-Pháp với Trung-Hoa mà kỳ trung cũng là lợi ích cho nước ta là nước làm giới-thiệu cho hai đảng đó không ?

Còn lòng « tranh cạnh lợi quyên » của chúng ta là lo tổ chức nền công thương trong xứ, dựng một ngày thêm thế lực một ít, lần lần rồi thay thế cho khách-trú mà tom góp các môi lợi trong nước mình về dân mình trọn hưởng chứ chúng ta đã thấy dùng cách bạo động muốn tuyệt giao với khách-trú đã không kết quả được rồi, không lẽ chúng ta còn mong bước vào cái đường chúng ta đã bước sụp đổ nữa. Nếu chúng ta « tranh cạnh lợi-quyền » mà quyết làm cho có tuần tự, cho dù qui-cũ thì chẳng hề trái với cái chủ-nghĩa « Pháp-Hoa thân ái » bao giờ. Chúng tôi tưởng nhà tri-thức của ta ai cũng biết như vậy, nên không khi nào thấy cuộc « Pháp-Hoa thân ái » mà lo sợ bao giờ.

Ng.-h.-T. L. L. B.

Đọc bốn chữ « PHÁP-HOA THÂN-ÁI » chúng ta có nên buồn chăng? có nên vui chăng?— Dâu vui hay buồn, chỉ tại lòng người vậy! Qua một trận giặc, kịch-liệt rồi, khắp Toàn-Cầu, chẳng nước nào mà không từng phục Đông-minh, chẳng nước nào không muốn thân-hảo với Đông-minh; mà Đông-minh có lẽ cũng sáng lòng dung nạp vậy. Thế nên quan cựu Thừa-tướng Pháp-quốc là ông PAINLEVÉ, mới phụng lệnh Chánh-Phủ sang qua Trung-quốc mà chung nghị một vấn-đề rất

căn-yếu về hậu-vận của hai nước; Chánh-Phủ muốn cho người Đại-Pháp và người Trung-Hoa được gần-gũi nhau, nên trước phải cho văn-học và tư-tướng hai bên được chan lộn nhau.— Cuộc Vận-Động này yên rồi, nên quan cựu Thừa-tướng đã trở về Pháp-quốc.

Ấy vậy dân-tộc ta thứ xét cho cang, rồi độ ngày về của chúng ta sẽ ra thế nào? Chúng ta có nên cố-gấn một lòng chen-lấn cùng người chẳng? Nhớ lại trận giặc kinh-tử năm rồi, ta cũng khách-trú, tranh-cạnh nhau rất bạo, nhưng đến kết-cuộc thì không thành; ấy đã làm cho phần đóng lòng người phải giải-đãi, mà nay lại còn một mối liên-lạc buộc cứng lên trên ta, thì chúng ta có nên lo-lắng chẳng? Có nên nương theo thầy ta mà tranh đua tài-trí với các dân-tộc khác chẳng? Oil thầy bề-thê của người rồi ta thêm tuổi hồ cho ta, người đã tư-cách nên muốn việc điều-đinh rất đẽ, còn ta chỉ có cậy bạo-khí mà làm cho rầy chớ không độ sự nên hư *sé úng hiện lời dẫu*, ngày nay nhà Học-thức lè-côn cay đắng nhiều hơn xưa; nhưng mà có mấy ai tưởng, chỉ thoãn sơ qua rồi luận đũa cho sự tình của người rằng: sơ-siền và tráo-chất. Sanh ra thời-buổi khó, thì mình phải chịu, hoặc đem tài-trí mình mà chỉ về cho người, mỗi mỗi đều phải thiệt hành cho có công-hiệu, chớ hơi đầu lầy mắt thật hầu kháo-cứu sự thành-bại chẳng ru.

N. C. M. Đ.

Thơ mới

Thơ Việt-Trung tiêu lục của M. Nguyễn-thành-Phượng mới xuất bản, đặt theo điệu thượng lục hạ bát rất hay, sự tích cũng ngộ. Xin chư tôn mua thử *nháp*.

Giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 15
 Tại quán Công-luận-Báo và quán Nông-cổ Min-dam đều có bán.
 Tại tiệm Nam-hồng-Phát số 106 đường Boulevard Bonnard cũng có bán.

Thê-giới tân-văn

GUONG SONG LÂU

Theo lời báo « Illustration », tại nước Hồi-hồi (Turquie) có một ông già sống được 145 tuổi, gốc là người Kurde, sanh tại thành Bitlis là năm 1775.

Ông già này hồi 18 tuổi cưới vợ, sanh một trai đầu lòng 21 tuổi chết, kế đó sanh người trai thứ hai, sống đến 62 tuổi cũng chết rồi, để lại một người con gái ngày nay được 77 tuổi, con cháu rất đông.

Ông này tên là Zora, có hai dòng vợ, đẻ được 15 người con, người út còn sống, tuổi đã 96 rồi. Ông Zora nghề làm mướn, ngày nay còn làm nghề canh cửi tại số Ba-son xứ người, mỗi ngày tiến công được chừng 12 quang.

Người thuật chuyện ông già này, nói rằng ngày nay người đã tò đầu yếu rồi, đồ vật thực không có nạp như xưa. Song như ông Zora mà sống được 145 tuổi thì trong đời này ít có ai bì kịp.

* *

Người nào ở đời cũng muốn dựng sống lâu. Vì vậy, người thì lo giữ theo Vệ-sanh, ăn mặc sạch sẽ, vật thực thì dùng những cao lương mĩ-vị, chủ-ý rằng vật thực ấy nhiều sức bổ dưỡng hơn là lè-hoát, rượu thì đủ thứ ngon và bõ; còn kẻ thì đi hứng gió biển, tắm nước biển, hoặc đi đến núi cao, cảnh tốt mà du-lịch. Lâm như vậy, là có ý dưỡng mình cho đặng mạnh khoẻ.

Song xét cho kỹ, thì các vật-thực xứ này cho đến xứ khác, thì cái tánh bổ dưỡng nó sao cho bằng đó tươi tại trong mỗi xứ. Còn rượu uống có độ lượng thì cũng là hữu ích, chớ uống nhiều thì thêm hại cho mình; *bình tàng khẩu nháp*.

Ví như ông Zora, nghề làm mướn, mà đặng sống 145 tuổi, ấy chẳng phải là giữ Vệ-sanh hơn kẻ khác. Một là nhờ an-phận thủ thởng, hai là khỏi bị nhiễm thất-tinh (bấy cái tình là: mừng, giận, thương, vui, yêu, ghét, và lòng giục) thái quá.

Nhớ lại trong sách Giải-buôn, có tích ông Kỳ-viên đi đường gặp 3 ông già, sức lực mạnh mẽ như kẻ còn trai, lui-cui cuộc đất, bèn hỏi 3 ông ấy vì nhờ đâu mà đặng mạnh khoẻ như vậy. Ba người bèn trả lời, mỗi người một câu như vậy :

- 1° Thất nội cơ thô xú,
 Vợ nhà nban sắc kém ;
 - 2° Vắng phạn giảm số khẩu,
 Ăn budi chiêu dẫu ngon cũng bớt lại vài miếng ;
 - 3° Dạ ngựa bắt phúc thủ,
 Đêm nằm chẳng úp đầu.
- Ấy cũng là lời các ông hiền để rằng đời phải noi theo đó mà giữ cho đặng bèn chắc sự mạnh khoẻ.

TRẦN-NGUYỄN-GIA

Đông-Pháp thời sự

Từ đây bốn-báo cứ do theo giá lúa và giá bạc trong tờ Công-văn của phòng Thương-mãi Saigon đã in hành mỗi ngày mà đăng ra trọn tuần, nghĩa là từ ngày thứ sáu tuần này giáp qua thứ năm tuần sau, cho khán-quan rõ biết ngày nào giá lúa và giá bạc lên xuống bao nhiêu, cho dễ mà liệu lượng sự bán lúa của mình cho khỏi bị lằm bị gạt.

GIÁ BẠC

Thứ sáu. ngày 1 ^{er} Octobre	10 quan 75
Thứ bảy. ngày 2 Octobre	id.
Chúa-nhật ngày 3 Octobre	id.
Thứ hai.. ngày 4 Octobre	id.
Thứ ba.. ngày 5 Octobre	id.
Thứ tư.. ngày 6 Octobre	id.
Thứ năm. ngày 7 Octobre	id.

GIÁ LÚA

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi trăm kilos là :

Thứ sáu. ngày 1 ^{er} Octobre	5\$40 tới 5\$90
Thứ bảy. ngày 2 Octobre	5\$30 tới 5\$80
Chúa-nhật ngày 3 Octobre	id.
Thứ hai.. ngày 4 Octobre	id.
Thứ ba.. ngày 5 Octobre	id.
Thứ tư.. ngày 6 Octobre	id.
Thứ năm. ngày 7 Octobre	id.

Chào mừng quan Đốc-phủ-sứ LÊ-QUANG-LIÊM ĐI BẮY MỚI VỀ

Trót 2 năm trôi, quan Đốc-phủ Lê-quang-Liêm đất lnh sang Pháp-quốc đặng điều-đinh địa-thự và lnh Annam ở bên đây. Ngài đem hết tài cao trí dày mà đi, đập xong nên mệnh lịch-nam nghĩa-sĩ, lại đã có rào khắp các nước, ngài đến đâu thì ai ai cũng kiến vi ; cả dân-thự và lnh-tráng thậm đến các Học-sanh cũng trân-trọng ngài, thường vưng lời ngài chỉ bảo.

Ở bên Pháp, ngài đã lòng các sắc dân ; nay ngài về đến quê-hương rồi, xa trông trên chiếc tàu Porthos, thấy một người Annam, ăn mặc theo lối giồng nhà, khí sắc rất hùng hùn đồng đồng, mặt đỏ ao, rõ ra là tay dày sảng đập sỏi, lnh-lóc với nước nhà, tuổi lời 40 mà tóc đã bạc phơ, chứng rằng : lnh hao tâm-huyết lnh trừ-hoạch cơ mưu. Tàu cập cầu, thân-bằng và quí-bữ tây-nam đồng đước đến đón chào mừng nô-nức.

Bên-quán rất lòng trông cậy tài-trí ngài, từ đây thuật về các mối lịch-lâm nơi xứ người, cần chỉ bảo cho dân-tộc mình được nhủ, và trợ-ao cho phần giá ngài ngày càng cao vợi.

Hãng tàu Nam-Vang đổi giờ tàu chạy

Quan chủ hãng tàu đồ Nam-vang và lục-tỉnh kinh-rao cho lục-châu hành-khách hay rằng : nhưn vì hãng xe lửa Saigon-Mytho đã rút giờ chạy lại, nghĩa là ở Saigon chuyển nhứt chạy đi Mytho budi sớm mai là 6 giờ rưỡi mà nay sửa lại là 6 giờ đúng, tới Mytho là 7 giờ 43 phút, chớ không phải 8 giờ rưỡi như trước.

Vì vậy cho nên kể từ ngày 1er Octobre 1920 này, các tàu của hãng đậu tại Mytho cũng rút giờ lại, nghĩa là hề chuyên xe lửa nhứt ở Saigon xuống tới Mytho rồi thì tàu chạy liền lối 7 giờ 50 hoặc 8 giờ.

Mộng du thê-giới kỳ

Tiên-nữ, Hương-Đinh, Phan-sơn-Đại THUẬT (Tiếp theo)

Tôi nói đầu ấy của người Annam tên là Nguyễn-hào-Vinh chớ làm ra, hôm tôi xuống tàu chị em mua cho 10 ve đem theo hộ thân, để rồi tôi cho bà thêm vài ve nữa để dành mà xức cho cô em. Và nói với tôi chừng về tới Mạc-Xây bà sẽ gọi mần-đa (mandat) mua một trăm đồng bạc để thuộc cứu, đặng bỏ vào các nhà thương mà làm phước bả lại khen người Annam như vậy cũng có người quốc-thủ, chớ phải lnh-thường đâu.

Chị ba Ôn thấy vấn tôi thời chỉ đã đi kiếm, tội nghiệp chị em tôi từ hồi đi đến nay, chẳng hề rời nhau ra một lúc; bắt hạng người đầu đứng đầu hay là đi đầu cũng có nhau hết, chị em tôi lấy chữ « Sanh tử giữ đồng » mà ở với nhau, đầu cho đến thế nào cũng không bỏ nhau được, khi chị ba Ôn thấy tôi ngồi trong phòng bà đầm, thì chỉ buồn, chỉ trách tôi sao không rủ chỉ đi với, tôi nói : « Chị mần-đe nhứt-báo cho cô chủ nghe, tôi không dám ru, sợ có chủ giận-thôi xin lỗi chị, » Bà đầm nói : Chị em cháu ở với nhau vậy được, còn nhỏ mà biết thương nhau mến nhau và kính trọng nhau, thì ít ai được vậy. Hai đứa con của bà, nó cũng thương mến kính trọng nhau như hai cháu vậy, nên bà cứng chúng nó lnh, bây giờ gặp được hai cháu tôi chơi bời niếm nở với chị em nó thì bà lại càng mừng thêm nữa, trước đã làm bạn thiết với nhau trong lúc vượt-biên ra khơi, sau lại tò được cái tình « Pháp-Việt tương-thân tương-ái » với nhau cho những hành khách ở trong chiếc tàu quí báu này ngộ thấy thì bà tưởng không gì quí hóa hơn.

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượu Vielle Eau-de-Vie làm ra tại Đại-Pháp hiệu là « BACCHUS ». Không có thứ rượu nào bì kịp. Một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Đoạn chị em tôi dắt tay nhau với hai cô (Francette I và Francette II) đi dạo hai bên bờ tàu chơi và nói chuyện, đầu chừng nửa giờ đồng hồ, trời mưa một trận rất lớn, mà khá, không có gió thổi nên tàu ít lắc, chị em tôi và hai cô liền trở về phòng nghỉ, tôi mới đặt lưng xuống giường, trời ào ào mưa tới nữa, lúc này có sóng dỗi, tàu lắc qua lắc lại coi như đưa vòng, ai nấy coi cũng ngầy ngật, nằm ngời không động, duy có mình tôi tự nhiên, không sao hết, mà tôi cũng phải ngồi dậy, lấy cái gối ôm nọ trước ngực và dựa lưng vào cạnh giường cho khỏi bão hột ruột gap, còn chị ba Ông thì nằm thim thóp nơi giường. (như người say rượu mê mang vậy), tôi phải lấy đầu « Lò-tiền » của hiệu « Hào-vinh » mà thoa cho chị và chấm vào miệng chị cho bớt hột-dạ, mưa độ một giờ rưỡi đồng hồ mới tạnh, mà tàu cũng còn lắc là vì chưa hết sóng, tôi lại chị ba Ông bỏ bữa cơm không ăn, tôi phải viết bồng-bua đưa cho bồi lại nhà hàng mua Cà-phe sữa-bò cho chị uống cho khỏi mệt, khuya lại sóng êm tàu hết lúc lắc, chị ba Ông mới ngồi giấy tỉnh và biểu tôi khai giùm về thuộc hợp-tố-phe cho chị uống, rồi chỉ ngủ yên một giấc cho tới sáng, còn tôi thì thừa lúc sóng êm tàu lặng, đem vải cạnh khuya, kéo cái rương chuông nhỏ của cô chủ ra, để dưới cạnh giường làm cái bàn viết tạm, đốt ngọn đèn-cây lên cho sáng, rồi lấy dây mực bày ra trên nắp rương, ngồi chông, hai tay nghĩ mà viết một bức thơ gửi về cho Cậu mà tôi, than ôi, tôi viết cái thơ này chẳng phải tôi muốn làm cho cha mẹ tôi buồn rầu thương nhớ tôi, chỉ tả cái tình cảnh của tôi từ khi xuống tàu xuất dương qua cho tới xứ Xanh-ga-bua, dâng cho cha mẹ tôi biết sự đi đường của tôi được mạnh giỏi đó thôi, xin có bậc anh chị có coi đến bức thơ này, đừng cười lời tôi nói không được suôn sáng, thì may lắm.

(Còn nữa)

Hãy uống rượu Amer Honoré là một thứ rượu tiêu hóa đẹp nhất. Có một mình hàng Denis Freres ở phố má thối.

Sanh sự sự sanh

Có xóm nhà kia ở trong Bạch-cung. Ông già-câu mắc đi tìm mối, hồ xuống trời lnh-bình, cẳng cây nên lật úp lại. Một đoàn trẻ chơi đùa trên bờ kinh, lúc ấy trời đã sập mặt, nên chúng nó xem không rõ là cái xuống, nên đầu là sấu; cũng nhau ó lên rằng: *Sấu già, sấu già vô rạch.* Anh Trùm ở gần đấy nghe sập con nít la sấu, ngờ thiệt, tức thời báo cho ông Cả hay, ông Cả liền dạy đàn đon cây chận vằm Rạch; canh suốt đêm, sáng nước ròng sớt, nhưng chẳng thấy sấu hay kỳ-đá gì ráo. — Nhọc lòng ông Cả, bên quở anh trùm rằng: Mi nghe theo chuyện mơ-hồ, để rồi ta lột tờ cứ mi. Anh trùm lay mà chịu tội: Bẩm Cả tôi nghe Thiên-hạ-Điền chớ tôi không thấy rõ, phần tôi có tật quang gà. — Anh trùm về tức mình rầy lại cha mẹ sập bệ ấy. Chừng cha mẹ mới kêu đoàn trẻ mà rằng: Ở các con! Cha-mẹ nói cho các con rõ: Trong sách có câu « Nhân kiến phương vi đích, truyền ngôn vi đặc chơn » mắt thấy mới là chắc, tiếng đồn chẳng khá tin, nay các con nghe thấy chi vật mơ-hồ rồi đồn bậy, đồn bạ; lẽ một lần, cha-mẹ thứ lỗi cho; bằng sau mà chúng bậy còn tánh đó nữa thì cha-mẹ cũng vè-nọc quất bầy nức dịch đa!

— Dạ, chúng con, từ rầy không dám đồn bậy bả vậy nữa!

CỔ-NGUYỆT TAI

Vệ-sanh chỉ nam

Saigon, le 9 Septembre 1920.

A Monsieur NHI-THIÊN-ĐƯỜNG CHO-LON

Monsieur, Kính xin ông lấy lòng tốt gửi cho tôi một cuốn Vệ-sanh-chỉ-nam của tiệm thuốc ông. Thận cảm ơn ông, nếu chã phụ tình nhau vậy. Về việc gửi sách ấy cho tôi, xin ông dùng lấy con cò 2 su đây này. Adresse: *Đặng-quân-Cương* Arpenteur au Cadastre à Saigon. Thận cảm, ơn ông một lần nữa.

Nam Bắc một nhà

Một buổi chung-vui ở chiếc tàu « Bình-chuẩn »

Sớm mai hôm 24 Septembre, các vị thương-gia: Ông Huyệu-Cĩa, Nguyễn-hữu-San, Huỳnh-văn-Nhung, Trần-quan-Nghiêm, Tang-văn-Pha, Huỳnh-huê-Ký, Nguyễn-chí-Hóa vàn v... hội với mấy vị Chủ-Bút Nguyễn-từ-Thức, Trần-văn-Chim, Lê-hoàng-Mừ, Nguyễn-thành-Uc, Hồ-văn-Lang; Trương-duy-Toán và các ông trong hội Bắc-kỳ-Nghĩa-Trang, có xuống viếng chiếc tàu « Bình-chuẩn » là chiếc tàu-biên thứ-nhất mà người An-nam ta là ông Bưởi và Bạch-Thái Công-Ty ở Hải-Phong, (ngoài Bắc-kỳ) mới chế tạo ra.

Khi các Quý-vị đến nơi thì ông Quan Ba tàu là ông Nicolai và ông Hàn-Đắc là chủ tiệm Đào-huống-Mai, làm đại-biên, tiếp-rước đi coi khắp các nơi trong nội dung chiếc tàu. Trong khi đi dạo-xem thì ông Hàn-Đắc chỉ-giàn từng nói rất rành rẻ.

Xem ra tàu « Bình-chuẩn » sánh với các tàu-lớn của ngoại-quốc đi bè, thì còn lép một chút, mà đối với tàu chạy trong sông, thì đã lớn hơn nhiều. Bề giải rộng 60 thước, bề ngang 9 thước, sấu 10 thước, chỗ dặng 600 tấn, máy chạy 9 chữ, từ Saigon chạy ra Hải-Phong 5 ngày.

Khi đã dạo xem mọi nơi trong tàu rồi, thì ông Hàn-Đắc lại mời các Quý-vị vào phòng-khách trong tàu dùng một ly Champagne.

Trước khi nâng ly-rượu, thì Quan-Huyệu-Cĩa thay mặt cho hội-thương Annam mà tỏ mấy lời rất sôt-sáng, đề nghị khen ông Bạch-Thái-Bưởi, đã có chí kiên-nhẫn về đường kinh-tế, đang lúc Âu-châu binh-lửa, sớt, đồng đều mắc, mà đóng thành được

Bản tục m.ôn cho vui thì phải có rượu hội hiệu Tisane Marquis de Bergey demi sec. Có một mình hàng Denis Freres ở phố má thối.

chiếc tàu « Bình-chuẩn » qui-hóa này, thì công-tính kể-biệt mấy mươi!

Quan-Huyệu lại nói rằng: dân-Nam-kỳ ta mưng lo nông-vụ, không chú-tâm về đường công-nghệ, nên chỉ để cho đồng-bang ngoài Bắc-kỳ ráng-công; mà ngày nay trông thấy ông Bưởi làm nên công-kuộc như vậy, thì vinh-hạnh cho đồng-bang ta biết mấy! Đáng vui thay!

Ngài lại tỏ ra rằng: rất tiếc là tàu « Bình-chuẩn » không đậu được gần bên sông, để cho được nhiều người đến viếng, vả lại với đi quá, nên không kịp làm rồi thăm-bang-đồng của hội Công-thương Nam-kỳ, đã muốn thăc-dặng kính-tặng tàu « Bình-chuẩn », để tỏ lòng thân-ái của xứ Nam-đôi với xứ Bắc.

Quan-Huyệu vừa dứt lời, thì nghe tiếng vỗ tay kể luôn đến ông Hồ-văn-Lang, chủ-Bút Thời-Báo, đọc một bài chúc-mừng: thì mọi người đều lại vỗ tay. (Bài chúc mừng của M. Lang bản-báo chưa tiếp được, nên không đem vào đây)

Kể đó M. Nguyễn-Đắc chủ-tiệm Đào-huống-Mai là đại-biên của Bạch-Thái Công-Ty nói mấy lời cảm-tạ như sau này:

Thưa mấy Ngài,

Tôi xin thay mặt ông chủ hàng-tàu « Bình-Chuẩn » này, là ông Bưởi và Bạch-thái Công-Ty, còn vâng xa-xuôi ở ngoài xứ Bắc.

Trước hết tôi xin kính-cảm Quan-Thống-Đốc Nam-kỳ đã phái Quan-Giám-Đốc Quesnel, Quan-Tư Costa, Quan-Tham-Biện Campi, coi phòng-giang-hải-tàu-thuyền tại Saigon đây, ra thay Ngài; Quan-Tòa Áo-Đô Đờ-hữu-Trí, các-Quý-Quan Tây-Nam, các-Quan Hội-Đổng-Quản-Hạt và Thành-Phố, và Quan-Huyệu-Cĩa đây, chủ-hội Công-Thương, cùng mấy Ông trong Hội-Báo, Hội-Tương, Hội-Bắc-kỳ-Nghĩa-Trang có tại đây, đã có lòng uạ-cổ-xuống-mừng cho chiếc tàu « Bình-Chuẩn » này, là tàu của hàng người An-nam ta, tự chế-tạo ra, mới chạy về trong vịnh Nam-Kỳ đây là lần thứ-nhất.

Sau tôi xin tỏ riêng, cái vinh-dự của chiếc-tàu mà chúng ta đương với nhau này còn cái lịch-sử và công-kuộc của

Bạch-Thái-Công-Ty, chắc trong mấy ông đây, đã có nhiều ông ra phải-viên hội chợ Hanoi năm ngoài, thì cũng đã trông thấy cả rồi, tôi không dám nhắc lại chi nữa.

Nguyễn-chiếc-tàu này khởi-hành chạy từ Hải-Phong, ghé Bến-Thủy (Vinh, Nghệ-An) tới Tourane (Quảng-Nam) khi ấy có Đức-Hoàng-Thượng-ta, Quan-Khâm-sứ Huế, và Quan-Đốc-Lý Tourane, cùng các Quan-Trấn-Tổng-Vận-Vô, làm-hạnh-xuống coi tàu « Bình-Chuẩn » đã có ban-khen một cách rất là long-trọng.

Kể về tới Nam-Kỳ ta đây, vì tàu có chở nhiều thùng-quẹt ở băng « Bến-Thủy » vào, nên phải đậu neo ngoài bến xa này.

Ngày sơ-mất ngày-giờ qui-hầu của mấy Ngài, nên chưa dám gửi thiệp đi mời với. Vậy mà mấy Ngài đã quá-giỏi, tuy quảng đường xa, mà tấm lòng gần, đồng-bào chiểu-cổ-lây-nhau, người Nam ta lại coi tàu người Nam; thì cái vinh-dự của chiếc-tàu « Bình-Chuẩn » và Bạch-Thái Công-Ty, trước đã làm nhờ Đức-Hoàng-Thượng và Quan-Khâm-Sứ ngoài Huế, tô-diêm cho nở mặt với Nam-châu; sau lại được thăm-ôn Quan-Thống-Đốc, và mấy Ngài trong Nam quang-lâm cho rạng-danh khắp Sáu-tỉnh, thiệt là hạnh-phúc biệt-dường nào.

Tuy chiếc-tàu này dơi với tàu-tàu trên sông kia, thì nó cũng nhỏ-nhỏ một chút, mà chiếc-tàu của Annam thì nó đã lớn-lao thay! Nay Bạch-Thái Công-Ty, những tàu chạy trong sông Bắc-kỳ có hơn 30 chiếc, tàu chạy biển mới có 2 chiếc, duy có chiếc « Bình-chuẩn » này, từ này về sau, chuyên chạy từ Bắc vô Nam, từ Nam ra Bắc, có ghé Trung-kỳ, Bên-thủy, Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi (Cam-raoh) mỗi tháng là 4 lần (2 lần vô, 2 lần ra) là vâng theo lời vàng-ngọc của mấy ông khi ra phải-viên hội chợ.

Vậy cúi xin ông Chủ-hội Công-Thương và các ông Chủ-bút, cùng mấy ngài hiện có đây, cố-động giùm cho: hoặc các hàng đại-thương Tây, hoặc các nhà buôn lớn ngoại-quốc, cũng trong nội-địa ta, có hàng-hóa ra-vô, hay hành-khách đi-lại, giá-cá sẽ tính rẻ hơn các hàng tàu lớn kia, xin đáp-xuống tàu « Bình-Chuẩn » này, cho được Nam-Bắc thông-đồng, thì Bạch-Thái Công-Ty rất lấy làm hậu-vọng

lắm. Trước kia tôi có được dự-coi chiếc-tàu của ông Phan-Nuôi Vinh-Long, mới mua, đang sửa-sọan, để nay-mai chạy Saigon-Nam-Vang, nay lại được hầu-mấy Ngài & tàu « Bình-Chuẩn » của Bạch-thái Công-Ty đây thiệt là hân-hạnh lắm.

Ông Phan-Công-Ty Bạch-Thái đã phái ông Quan-hà Bertin này, (bây-giờ đương coi tàu « Aviso-Manche » đứng kể tôi đây, qua bên Huế-Kỳ ở bên trái, cũng đã gần-mua thêm mấy chiếc-tàu lớn, thì ông Bertin đã lựa được chiếc-tàu, chở-chuyên được 4.000 tấn, máy-móc còn mới nguyên, có cả vô-tuyền-đèn nữa, như tàu đậu trên kia kia, giá-cá cũng đã gần-xong, thì chúng ta, tất lại cũng có một ngày kia, xuống mừng chiếc-tàu lớn ấy, cũng như ngày nay vậy.

Tôi ước-mong rằng: Ngày nào Bắc-Nam ta đồng-tâm hiệp-lực, có trọt bảng tàu lớn bằng năm, bằng bảy hàng-tàu Bạch-Thái nữa, có nhiều chiếc-tàu to-hội mấy mươi chiếc-tàu « Bình-Chuẩn » này.

Giống Nại-Thủy, giải Cửu-Long, tuy khác sông, nhưng cùng nước; Loan-Nam-Kinh, vịnh Nam-hải, đã gần bến, lại tiện tàu, thì cái Vinh-hạnh của người An-nam ta biết là dường-nào!

Trong khi ta có gia-nhiệt-thành mà mong về sau được thê, và hiện-thời ta đã có lòng hân-hoan, mà ngộ-thầy đã được thê này rồi, thì ta hãy nên chng-nhau cảm cái ơn to-tát của Chánh-Phủ, đã ra công-diều-dắt cho dân ta, được tiến-bộ đường này, và xin các Ngài cùng tôi, nâng ly-rượu này mà tung-hò chúc:

Đại-Pháp vạn tuế!
Ngô-Hoàng vạn tuế!
Bắc-Nam thân-ái vạn vạn tuế!

Vừa dứt lời thì ai nấy lại vỗ tay. Trong khi dùng-rượu, thì ông quan-hà Bertin và ông Hàn-Đắc bàn-luận chuyện này qua tàu khác, những câu-truyện rất là đầm-ấm, chứa-chàng những tình-liên-lạc và thân-ái Nam-Bắc một nhà.

Khi ra về coi ý ai nấy thấy đều vui vẻ. Bản-báo rất tiếc vì trong mấy ngày chiếc-tàu « Bình-chuẩn » vào đậu tại bến Saigon, ông Nguyễn-chánh-Sắt là Tổng-lý của tờ-báo, mất về lo tờ-chức một cuộc buồn-lại Tân-châu, nên không được thấy chiếc-tàu Bình-chuẩn là một chiếc

đầu của người Annam ta tự chế-tạo ra, cho thỏa tâm lòng của ngài ước vọng bây nay.

Tuy ngài mất ở xa xuôi, song ngài cũng đánh giầy thép về cho tẻ-báo, tở ý tiếp lời cùng ông Hàng-Đào mà chúc cho công-ty Bạch-Thái bên vững lâu dài, và cũng chúc luôn cho chiếc tàu « Bình-Chuân » sanh sôi thêm ra muôn ngàn chiếc nữa.

N. C. M. Đ.

Hễ tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng giầy Hiệu **LE NII** mà thôi.

Nghe sao nói vậy

Đêm 5 Octobre này tại dinh quan Đốc-Lý thành-phố có nhóm chư nghị-Viên ; Ông Nguyễn-văn-Hội gặp ông Nguyễn-Thành-Úc trước cửa dinh, chào rồi nói rằng : Trong THỜI-BÁO số 132, M. Hồ-văn-Lang, lui rao rằng ma femme có gọi cho lui mười ngàn bạc, lui lại nói ấy vì thấy lui chung lo nghĩa đóng-bào ; moi có đến bảo lui phải sửa khoản đó lại ; vì dầu moi có làm vậy cũng chẳng bao giờ moi chịu, để vào báo, (thì ăn bắt câu báo). Phương chi ma femme không có gọi cho lui mà sao lui lại để vào báo mà nói kỳ vậy ; nếu kỳ THỜI-BÁO tới mà lui không sửa lại thì moi xin 2 tờ báo khác sửa giùm.... lời ông Nghị-viên-thành-phố, Nguyễn-văn-Hội nói đây có trước mặt ông Huỳnh-công-Phú và ông Nguyễn-thê-Ngọc.—

Hỡi ôi! ngày nay mới rõ!!! THỜI-BÁO không thêm noi Tôn-chỉ rồi đây, ngày chư tôn sẽ rõ việc có KHÔNG NẤY. Nhưng cũng nên gọi rằng : THỜI-BÁO CỐ-ĐỘNG!

H.T.

Xin đời công luận

Năm rồi, tại tách ca-phe, bỗng nhiên bay lên một làn khói, nên xảy ra cuộc cạnh-tranh rất kịch-liệt ; ừng-ã khắp trời Nam, chả nơi đâu mà người không thấy ngọn khói dữ-dội ấy. Hỡi ôi! ngó đầu khói ấy mãi đến hoành-thu ; nào hay bị gió mạnh, khói mới ra tang-tác. Đau đớn thay ! chung cuộc rồi chẳng thấy Công-hiệu mấy may gì ! Cùng xét nỗi thành-bại này Bì-phu siêng độ rằng : tại nơi Thiên-lý, tại nhơn-tâm, tại thời-thế chưa dung-tung (cũng nên thêm là, tại nhơn-sự Đào-thải mà lại có Đào-thải Thiên-diễn). — Năm nay lại do nơi sáu bài khen thuốc bắc NHỊ-THIỆN-ĐƯỜNG mà gây nên một thứ tuồng bình-luận cũng khấn-khái thay ! cũng đùng-đột thay ! — Nhắc chuyện năm ngoái, Bì-phu đã khan tiếng hét hơi ; mà hơi tiêng ấy đã theo mây gió. Năm nay trong 6 bài ấy, Bì-phu cũng có cang-dự một bài nơi trường cửu-cùng ; thật bỗng ý Bì-phu, một vì theo Đông-nghiệp, hai là cho xui bụng nên anh ; cố nên lời văn của Bì-phu lạc lẻo như không, mà lại phụ-tập đàng sau rồi nữa. Tuy vậy chớ Bì-phu chớ thêm chớ cãi, bụng làm dạ chịu, tay viết miệng ừ ; há đi ngại-ngùng rồi đôi cãi rằng : xui-ngược ư ? Năm vì nên anh của Bì-phu ai muốn tháo cuồi số lông, hoặc làm thế nào thì tự ý. Còn phận ty-tiểu của Bì-phu tưởng làm, thì làm cho nên việc, liệu làm chưa nổi thì tua đình lại mà đãi thời. Chớ việc Tranh-thương không phải là việc chơi, chuyện ấy chư khán-quan biết dư, lẽ Bì-phu chẳng cần nhái-thuật.

Nay chư-vị Bình-bút THỜI-BÁO ra hươi Lút bài-bác sáu vị khen cuốn VỆ-SANH-CHÍ-NAM đó, Bì-phu nghe nhiều chớ trái tai, thấy có một hai câu bắt ngửa miệng. Tuy vậy mà Bì-phu ráng dằng xuống ; lời nói mà không nghĩa, rất cang-hẹp e rồi thương niềm hòa khí, mà nếu mãi làm thịnh thì ra đũa diếc, đũa cầm chẳng ? Vả lại M. Hồ-văn-Lang, Tổng-lý THỜI-BÁO biết rõ Bì-phu làm vậy ! THỜI-BÁO hỏi xa tay anh T. V. C. rồi thì kê mang nhiều bịnh gồm-ghe : đầu đã bị sài, bụng cam-tích ; thì một tay tôi ra công, cũng một

tay tôi kìm của, (các cơ dầy sẽ lộ-rạng về sau) một tay bồng ấm nung niêu, những bạn đồng-chí và đồng-nghiệp ở Ngưu-giang đây, ai mà không rõ ; nuôi nâng được mấy tháng trời, THỜI-báo ghé chốc đã lành rồi coi hơi chổi má. Hôm nay Bì-phu với Chủ-Thời-Báo xa nhau là bởi có duyên cớ (xét bởi việc tư nên Bì-phu không nói, nhưng rồi sẽ đến). Dấu mực của Bì-phu vẫn còn rành rành trên rớt bài của Lục-châu chư quân-tử mà kích-bác 6 Chủ-bút, thì số báo kế trước số 127, Bì-phu vẫn còn viết bài cho THỜI-Báo. — Xét vậy, và đôi lòng M. Lang, Bì-phu nghĩ chẳng nên luận tru-liệt với Tôn-chỉ tờ THỜI-báo cho đánh. Chỉ trách ai không chính nghĩ, bưng nói rất nhiều, lửa bạo lừng ngọn đỏ trời, dục lòng nói cổ, rồi đến ngày kết-quả e mà chẳng nhem, ra tuồng thung-bi úp voi-bồ, mà then ?? Vậy tại hực ăn mà giận, hay nhiệt-huyết mà làm lung ? — Thôi, Bì-phu nhận cho mình là Tiều-nhơn đi, nhưng Tiều-nhơn-thiệt còn để cho đời, hơn là QUÂN-TỔ-GIẢ !! Bì-phu thấy chư-vị nóng lòng thương bạn, làm cho Bì-phu sợ nhớ chuyện đời : Cách chớng năm chục năm nay, ông CỐ-TẠI làm một bài thơ than ĐẠI-ĐỒN, có câu như vậy :

Om mỗ núp súng ma mang hoa,
Đào lỗ chôn chưng chó chết oan.

Chớng chớ với ai không lại, thấy người dơng súng bắn thì núp theo mấy cái mà, báo cho ma bị đạn, dặng dờ cho mình ; cũng không làm gì dặng ai, mà cứ đào hào dặng chôn chưng, báo cho ba con chó té xuống dưới mà chết.... Cái mảnh Nhiệt-thành của chư-vị đó : Bì-phu xin khán-quan công-nghị, coi có phải thật Nhiệt-thành hay là Bạo-khí.—

Nực cười cho mấy anh Bạo-khí, hề đi ghe mà ruồi gặp đồng, thì mần gió, sóng nổi sóng thì chưỡi sóng, ghe lắc dậm ghe rồi lại mần bạn chèo, thét mần đến người đồng thuyền với mình nữa ! mần hung làm dữ, mà nếu hỏi cách làm sao cho ghe êm, thì lại đáp : Ai biết làm sao bây giờ ? Dấu rằng mấy vị ấy, thật là Nhiệt-Thành, thật là hữu chí, mà chưa phải thời, nên làm không thành, rồi lại nài sao há ? Sách có câu rằng : Tuy hữu

trí tuệ bất như thừa thê, tuy hữu tư cơ bất như đãi thời. Bì-phu cũng nghĩ như thế, nên bẹn hò với lòng rằng : không thêm lay lời nói mà độ sự thành-bại, không lấy mất thọt mà khảo-cửu cuộc tranh-thương được ; tác là Bì-phu mong ngày đem thân cố-gân bồi-đáp cho người thầy công-hiệu, rồi mới luận sự kết-quả ; chừ có đem hết gan óc, thì lại thêm nhọc chomình, mà kẻ không lương-tâm trở lại ngạo bán hăm dâm, hăm giết.

(Xem bài kỳ tới, Bì-phu nhắc lại lúc tranh-thương có lên T. hăm dâm Bì-phu, bởi nó buồn bán lỗ, rồi chưỡi lên chư vị chủ-bút v.v...) Song Bì-phu phiền đứ đả nào tọc-mạch mà tọc-mạch không nhằm « nói trong buồn của cậu U đây rượu Champagne, U-ơ mới, dầy ản-phôn v. v. rằng ản 200\$00 của chủ-tiệm NHỊ-THIỆN-ĐƯỜNG mà sắm ra rất là vinh diệu... Nói vậy không nhằm, bởi tọc ngữ Lang-sa có câu rằng : « Bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée » Ai là kẻ có ản-học chút ít, lại nở dầy mặt phẩm-giá mình dặng sầm đồ ản-mặc. Vả cậu U đây Bì-phu biết cậu rất lâu, cậu vốn con nhà cự-phú, từ bé chí lớn vẫn ản-mặc vậy luôn; huống chi cậu U một mình hải ba chổ làm, thì hiểu rõ rằng cậu U muốn cho xứng với Thê-thông mình chớ. Thử giá hai trăm đồng bạc không đủ cho cậu mua thuốc ản-lê và xi-gà, có đâu mà lại được nước phong-lưu vậy. Tọc-mạch em dọ lại coi; hãy là em gặp con khi đội mào nào mà em làm, chớ lẽ đâu đến phỏng người mà rinh, em nói vậy khán-quan cười chệt đi giờ, và lại hăm em đôn chi mà thúì ỉnh sau dinh Phó-Soái, em làm cho ông.. nghiệm báo cười rằng : Nhứt-trình c..!

NGUYỄN-THÀNH-ÚC

Rượu hiện **Grand vin de cap CORSE** của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mù ngọt.
Phải nài cho có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình hãng **Denis Frères** có ử mà thôi.

Lời rao đấu giá

PROVINCE DE GIADINH

Service Regional

Avis D'adjudication

Lieu, et heure de l'adjudication : Inspection de Giadinh, le 21 Octobre 1920, à 9 heures du matin.

Objet : Démolitions de la salle des détenus de la prison provinciale, démolitions et reconstructions des dépendances de l'Inspection.

Importance approximative : Huit mille deux cent quinze piastres, quatrevingt-treize cents (8.215 \$ 93).

Cautionnement provisoire : Cent quarante piastres (140 \$ 00)

Cautionnement définitif : Deux mille huit cents francs (2800 f 00)

Bureaux où le cahier des charges peut être consulté : Inspection de Giadinh et le Bureau, 3e Section, du Gouvernement à Saigon.

Giadinh le, Septembre 1920.

L'Aministrateur,
Signé : Lamarre

Rượu tốt
ROYAL MELCHIOR
Nhân vàng, Phết mùi (Nhân trắng)
Nhân xanh, rượu Langsa, Nhân đen
Pho-mac-hi Huỳnh-dệ số 68 đường
Pellerin Saigon.

Tiệm Vạn-huê-Viên

"Aux Fleurs Réunies"

Ở đường Pellerin môn bài số 75 bán hàng lựa đủ thứ, đồ để dùng điếm trang ản mặc và tạp hóa. Tiệm may tuyên thợ Bắc, Nam khéo thượng hạng. Xin Đông-bang quang cố.

Chủ nhơn : **TRAN-THIỆN-QUÍ**
cần khải.

Ai tín

Monsieur Charles Phạm-công-Bình, Capitaine au 1er Régiment de tirailleurs Annamites, Chevalier de la Légion d'honneur et Croix de guerre :

Madame et Monsieur André Nguyễn-văn-Minh, Payeur à Baclieu et leurs enfants :

Monsieur Félix Phạm-công-Triệu, Giadinh :

Madame veuve Đặng-thị-Trọng, et ses enfants, à Bentré ;

Le Révérend Père Thaddée Đức, Curé de Cholon ;

Les familles Huỳnh-văn-Lâu, et Nguyễn-văn-Bình de Lycson ;

La familles Huỳnh-văn-Khánh de Saigon Ont l'honneur de vous faire part de la perte cruelle qu'ils viennent d'éprouver en la personne de

Monsieur PHẠM-CÔNG-SỐ

Độc-phủ-sứ en retraite,

Chevalier de la Légion d'honneur

leur père, beau-père, grand-père, beau-frère, neveu, oncle, parent et allié, pieusement décédé le 2 Octobre 1920, dans sa cinquante-septième année.

Et vous prient de vouloir bien assister à ses obsèques qui auront lieu le Lundi 4 Octobre 1920, à 6 heures 1/2 du matin.

On se réunira à la maison mortuaire ou à l'église de Giadinh.

Bồn-quán chúng tôi lấy làm buồn mà hay tin chẳng lành này, vậy xin chia sự chẳng may của quý-quyển Phạm-công và chúc hương-hồn quan cựu Đốc-phủ-sứ được an-hưởng cảnh tiên.

N. C. M. Đ.

Rượu Eau de vie Dojean

Đã thơm mà lại ngon. Ai uống cũng đều ưa.

Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Thời hài

Thấy Tư. — Dữ hòng! anh em tôi ngồi chờ ông này giờ đây.

Tân-Võ. — Chờ chi vậy?

Thấy Năm. — Thì hôm qua ông có bữa đề bữa nay ông lại nói tiếp theo cái việc đám ma trên Tân-châu coi ra thế nào, nên anh em tôi mới chờ ông, chờ chờ làm chi mà ông hồi lạ vậy.

Tân-Võ. — Ôi! hai thầy ôi!! Tinh đời khó quá, tôi thấy nhiều chỗ cũng còn giữ cái tệ-tục ấy chứ chẳng phải một đám đó mà thôi đâu.

Thấy Năm. — Ôi! cái tinh đời ai lại không biết, hơi sức đâu mà nói, đều tôi nghe ông nói cái đám ma nào ở tại Tân-châu đó thì ông cứ nói thứ coi thể nào vậy thôi; chứ ai hiểu ông nói những chuyện bao bảm thể-giải làm chi mà ông rêu lảm vậy.

Thấy Tư. — Phải đa ông Tân, tôi cũng ưc nghe lảm, ông cứ nói đi mà!

Tân-Võ. — Hai thầy đã có giúp việc với Đại-Pháp, gần gũi với người Langsa, có khi hai thầy đã thầy đã hiểu rõ cái phong-tục của người Langsa lắm chứ!

— Mỗi khi mình nghe tin hoặc cha mẹ, hoặc anh em hay là bà-con thân thuộc chi của bạn-hữu mình hay là của người quen biết với mình mà qua đời rồi, thì mình đến viếng thăm, dùng một đôi lời tỏ ý chia buồn vậy thôi, rồi thì nhà ai nấy về, chờ cho đến giờ đi chôn, thì mình sẽ đến mà đưa đón một hai khúc đường, hoặc đưa cho tới huyệt. Vả lại đám tang là đám bi ai, cho nên từ lúc động quan cho tới giờ hạ khoán, sau trước im liêm, chẳng nghe một tiếng chi xao động, trông ra nghiêm chỉnh, rất có vẻ bi ai; ấy mới phải là đám tang chứ. — Có đâu mà làm cho rần rần rộ rộ, lúc quan cữu còn tại đường thì xem như thể đám chay, chừng đưa cữu thì coi như đám giặc.

Thấy Năm. — Uả! giống gì mà dữ vậy?

Tân-Võ. — Thì thầy nghĩ đó mà coi, khi người bệnh vừa nhắm mắt rồi, thì trong nhà trống phách rinh rang, cuộc bi ai để đó, cứ lo đãi ăn mãi cho đến đôi ba ngày.

Thấy Tư. — Uả! Đám ma mà ăn giồng gì dữ vậy.

Tân-Võ. — Vậy mới là nói! quan cữu thì để nằm sờ sờ đó, cứ lo đãi đãi ăn uống cho đến đôi ba ngày cho đã thêm đi rồi; đến ngày đi chôn; ôi thôi, nào là đại-cỗ tiêu-cỗ, nào là thanh-la, lại thêm Bát-cầu tới đôi ba giàng, vang trời giầy đất, lớp thì nhưng-quan hát đưa linh, lớp thì đạo-ti hò hét; lại có một người Phước-kien chạy theo hát tiếng Quảng-dông, hai bên pháo đốt vang rần, một đám bi-ai mà làm ra một cuộc hi-lặc; thiệt thầy mà buồn cho đời.

Thấy Tư. — Chà! có hát nữa sao? Đám ma mà làm quá đám hát vậy!

Tân-Võ. — Phải vậy mà thôi sao, còn đám đạo-ti lớp thì hò hét, lớp cười giỡn nữa mới là đôi phong bại tục cho chớ. — Thôi, tôi nói sơ cho hai thầy nghe chớ vậy thôi, để cho tôi kiểu về nghĩ, đừng mai giầy sớm đi-cho kịp xe lửa kéo trẻ.

Thấy Tư. — Ông trở lên Tân-châu nữa sao?

Tân-Võ. — Phải.

Thấy Năm. — Rồi chừng nào ông trở về Saigon?

Tân-Võ. — Chừng vài tuần lễ. Thôi, hai thầy nghĩ hê! Au revoir.

Tân-Anh thuật lại.

Alô!! Alô!!

Ren... ren... ren... alô... alô... Tôi đây... Tôi là Tân-Võ đây... alô!... Phải... phải, có ông Tô-Vân đó chẳng?... alô... à! ông Tô-Vân... à, xin nói giùm với ông Tô-Vân, đèn đại máy với đảng tôi nói chuyện với ông một chút... à, phải, cảm ơn.

Ren... ren... ren... alô... alô... à phải, tôi là Tân-Võ đây, phải ông là Tô-Vân đó không?... à, chào ông... à... phải... tôi mới về đây... à, cái chuyện một tên khôn nạn kia ở tại Mytho, đã giàu-có mà còn tham; thấy bạn hát Xiết của Annam là M. André Thận mới lập ra, đã chẳng muốn giúp nhau thì thôi, lại âm mưu dụ dỗ của M. Thận hết 2 kép một đào... alô... alô... à, thiệt là

bạn tiêu-nhân tham lợi quên nghĩa đó... à phải, như bạn ấy chẳng... đủ luận thì cũng phải rồi. Còn như một lão thầy thuốc kia ở Cái-bè thấy bạn hát Xiết Annam tới hát, đã chẳng tưởng nghĩa đồng-bào mà vừa giúp nhau nữa thì thôi, nó còn làm phách bắt lỗi bạn hát, đòi công, đòi bỏ tù, đòi chém nữa, mới là lớn lịnh cho chớ!...

Alô!... alô... ông nói chi?... à, Hô già hồ oai vậy mà!... alô!... alô... à... à... à, thì nó thầy bùa đó M. Thận và M. Ngũ mắt đi Saigon, còn có một mình Madame Ngũ quân xuất gánh hát, mà thôi; nó tưởng đờn-bà dễ ăn hiệp, nên nó làm phách ăn hiệp giỡn chơi vậy mà! Chớ hẳn có quyền gì mà công ai, chém ai?... alô!... alô!... ông nói sao?... alô!... à, trâu-quá hê!... Hì! hì! hì!! Au revoir!

Lời ngỏ cùng Các ông xem báo

Chư ông muốn về hình cho thiệt khéo, thiệt giồng, xin đem hình đến mượn tiệm họa-chon-dung của M. Nguyễn-Đức-Nhuận; thì ắt sẽặng vui lòng đẹp mắt. Tiệm này có nhiều nhà sang trọng ngời khen. Hình vẽ để trăm năm không phai.

Thợ vẽ tiệm này đã có bằng cấp tốt nghiệp về nghề vẽ và 3 cái bằng cấp của hội đầu xảo Đông-Pháp ban khen. Qui-vị muốn biết rõ, xin viết thư hỏi, tiệm này sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có cất nghĩa rõ cách vẽ và để thước tât giá cả phân minh. Gởi thư, hình, hoặc mandat xin để báo thư như vậy.

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Nº 28 Boulevard Paul Bert.
SAIGON
(Đường Paul Bert là đường xe lửa nhỏ Bakao đi Tân-Định).

Hát Xiết Annam

Xét hình tờ:

Chúng tôi từ gởi chung lời Quăn-cáo, theo trong các báo Quốc-âm cho đến nay, thì máng mác da đoan sắp đặt nhiều đều cần nhứt cho cuộc Tân-cải to tác về sau của gánh hát Xiết chúng-tôi; nên chẳng hề đi đâu vắng cá, thì chúng tôi đã tiếp đặng lăm thơ của chư quý-vị nhiệt-thành sâu tình gởi đến trách phỉen rằng:

Sao chẳng thấy sai ai đi góp những số tiền, người ta đã có lòng hi trợ; cho cuộc tân hóa của gánh hát chúng-tôi mà phải đợi một lòng quá.

Thật chẳng tôi đã cảm thât là với chư quý-vị ân-nhân rất nhiều. Nhưng chúng-tôi nghĩ rằng việc chi thà đừng dục tốc, mà sau khỏi mệt nhàu thì là quai vậy.

Hôm nay là ngày các cuộc đấu đờ đã an bài, hê tiến của chư-tôn vô đặng đờn nào, thì có chỗ ịch dụng tức thì khỏi phải đợi chờ chi nữa, nên chúng-tôi khi sự, bắt từ bại Gocông mà đi trước rồi lần lần đi khắp các nơi, đặng chư quý-vị hảo tâm, có thể mà trao cho chúng-tôi, những số tiền, của chư-tôn đã có lòng vui giúp đó.

Hoặc người mô có tài chi trời phú (như nhào, nhảy, đi giầy, xích đu, hay là ca hát văn vắn), mà có lòng muốn giúp đờn-bang cho mau thành tựu một cuộc phi thường thì xin đợi ngày chúng-tôi đến tại mỗi tỉnh, mà tới giáp mà chúng-tôi thương lượng thì chúng-tôi sẽ lấy lăm hân hạnh, mà tiếp dụng liền.

Hay có vị nào ở xa tỉnh thành, không biết ngày nào chúng-tôi tới tỉnh, mà muốn cho gần tiện, thì xin hãy viết thư gởi thẳng cho M. Thận Cảnh-thơ thì đã đủ.

Chúng-tôi xin nhắc lại cho liệt quý hảo-tâm hoặc muốn trợ của, hoặc muốn giúp công chi, hãy nhớ rằng: bạn hát Xiết của chúng-tôi nay đã có danh nhiều ít với trong xứ sở rồi, nên chúng-tôi mới đặng đi mới chặc-chắn rằng: người Annam chẳng hề có thua Ngoại-quốc, trong nghề hát Xiết chúc nào, duy phải thạo cách tập luyện sửa-sang bài-trí mà thôi.

Vậy xin chư quý-nhiệt-thành lục quận hãy hê nhau một lực, mà chung cùng với chúng-tôi phen này, thì danh người

Nam-trung ta sẽ lấy lăm trong vô trụ có ngày rất chắc.

Joseph Ngũ — André Thận,
đồng hát,

Việt-Hán văn-khảo

(Tiếp theo)

VIỆT THƯ — I

Luận về nguyên-lý văn-chương

Phàm việc gì cũng có nguyên-lý. Nguyên-lý tức là cái lẽ căn-nguyên của việc ấy, văn-chương cũng vậy. Đại-nên câu-thơ/câu hát, viết ra bài luận bài văn, thì gọi là văn-chương. Song thứ xét về cái căn-nguyên của văn-chương ấy. Bởi lẽ gì mà có, vì sao mà sinh ra thì gọi là nguyên-lý văn-chương.

Cha mẹ dạy con giảng giải điều hơn lẽ thiệt rạch ròi kẻ tốt chán to. Hai người tự tình biết-ly với nhau, âm lạnh ngọt bùi, kẻ hết-nỗi-mây kẻ sang nỗi khác. Người đàn-bà lơ bước, thổ dài than vắn, phàn-nàn những số phận hãm-hiu. Đưa mực-đồng đi chần trâu, nhân khi thích chí, ngêu-ngao vài tiếng giữa đờn, đó toàn là cái măm của văn-chương cả. Nói chi cũng thì một tiếng cười một tiếng khóc cũng đưa trẻ thơ, cũng là cái gốc văn-chương.

Người ta có tinh-tinh, có tư-tướng, có ngôn-ngữ văn-tự, thì tự-nhiên phải có văn-chương. Tinh-tinh người ta cảm xúc với ngoại-vật, sinh-ra khi mừng, khi giận, khi vui, khi buồn, khi xót xa, khi ham muốn. Các môi-tình ấy chưa ở trong bụng tất phải phát-tiết ra nói: đó tức là nguyên-lý văn-chương.

Tư-tướng là cái trí suy-nghĩ tự trong óc, biết phân-biệt là phải là trái, biết phán-đoán điều đở điều hay, biết suy-xét đến những lý cao xa mắt không trông thấy tay không nghe tiếng. Những điều

nghĩ ra được lại muốn tỏ ra cho người khác biết, đó cũng là nguyên-lý văn-chương.

Có tinh-tinh, có tư-tướng, mà nếu không có ngôn-ngữ văn-tự thì cũng không thành văn-chương được, xem như một cục sỏi vật cũng có cứng-giác, óa-tri- thức mà không có văn-chương là bõn-bõn không có ngôn-ngữ văn-tự. Vậy ta phải nghĩ có ngôn-ngữ văn-tự mới đặng đở-tính-tâm tư-tướng của ta, thì ngôn-ngữ văn-tự cũng là cái nguyên-ly của văn-chương.

Nội-rút lại thì sự đi có văn-chương một là bởi ở tinh-tinh, hai là bởi ở tư-tướng, ba là bởi ở ngôn-ngữ văn-tự, đó là ba cái căn-nguyên trước nhất. Có ba cái căn-nguyên ấy, rồi những sự quan-cảm ở bề ngoài đưa đến mới thành ra văn-chương.

Quan-cảm bề ngoài, thì lại do ở công-việc của cuộc đời, và ở cảnh-ngộ của một mình.

Cảnh-tướng của tạo-hóa hiển-hiện ra trước mắt ta, nhìn hình muôn trạng làm cho ta phải nhìn phải ngắm, phải nghĩ-ngợi ngẫm-ngờ. Ta cứ theo cái cảnh-tướng ấy mà tả ra thì gọi là văn-chương tả cảnh.

Công-việc của cuộc đời, rày qua đến mắt ta, chạm đến tai ta, việc gần việc xa việc lớn việc nhỏ có việc ta ghét, có việc ta ưa, làm cho ta phải khen phải chê, phải cười phải khóc. Ta cứ theo công-việc đó mà ghi-chép lại thì gọi là văn-chương tự sự hay là nghị luận.

Cảnh-ngộ của một mình, khi gặp được cảnh sung-sướng, khi gặp phải cảnh chua cay. Ta nhận cái cảnh-ngộ đó, ta muốn giải tỏ cái tình của ta thì gọi là văn-chương tự tình hay là thuật-hoái.

Văn-chương tuy nhiều nhưng đại-y thì bắt ngoài ba điều ấy.

Cứ như vậy thì văn-chương cũng là một lẽ tự-nhiên phải có của trời-phủ

Những người hát thuộc hát đờn đều hoặc hát thuộc văn chương khởi bình thì hãy hát thuộc hiệu "Globe" Có một mình hàng Denis Freres có trả mà...

hàm cho người ta song người ta tuy có sẵn cái phũ hàm ấy, nhưng phi có tài cũng không tả ra được, mà tài phi có học thì văn-chương cũng không sao hay được.

Văn-chương khác nhau với lời nói thường. Lời nói thường thì gặp đâu nói đấy, miễn là nói cho xuôi lời, cho người ta hiểu được ý mình thời thôi. Chớ như văn-chương thì phải nói cho có ý vị, có văn-hoa, phải sắp đặt cho ra lời nhã-chuốt, ý-từ đầu đuôi phải quán-xuyên với nhau mới thành được văn-chương.

Người làm văn-chương, cũng như một tay họa công họa có khéo tay thì mới vẽ đúng được hình tượng; văn-chương có tài tình mới được tinh-thần.

Người có văn-chương, lại như cây có hoa. Cây có bói dưỡng được nhiều khí lực, thì nở ra hoa mới được phồng phếp; người có hàm súc được nhiều kiên-thức tư-tưởng thì tả ra văn-chương được dồi dào.

Bởi các lẽ ấy mà tài văn-chương là tài ít có mà khoa văn-chương là khoa tối-cao vậy.

TIẾT THỨ. — II

Thế cách văn-chương

Văn-chương có nhiều thế-cách, mỗi thế-cách có một lối đặt câu riêng; nhưng đại-khái thì nên chia làm hai lối: là lối có vần và lối không có vần.

Lối có vần như là thơ phú, minh, tán, ca ngâm khúc điệu v... v... Lối không vần như là kinh nghĩa, văn sách, luận, ký, tứ lục, liễn đối v... v...

Tựu trung, văn ta nhiều lối khác văn Tàu. Vậy thế nào có sẵn văn nôm thì ký-giả cứ lựa lấy trong các danh văn hay là trích ở trong các chuyện mà mỗi thế, chép theo một vài bài. Nếu thế nào của ta chưa có; văn văn nôm thì kén lấy ở trong các thế văn Tàu hoặc dịch theo lối lục bát, hoặc chỉ dịch nghĩa đem bài nào nên để nguyên-văn chữ nho cũng để, để hậu nhân biết các thế cách văn-chương của ta và của Tàu.

NGUYỄN-THIỆP-HUY

(Trích-lục Đ. D. T. C.)

Trình-thám tiêu-thuyết

TRON BỘ NĂM CUỐN

Giá mỗi cuốn 0 \$ 20
Tron bộ đóng bìa và tiền gởi 2 \$ 00
Ai mua sỉ bán lẻ có tiền Huệ-hồng, còn mua lẻ mỗi cuốn gởi 6 con có 20°.

VĂN-CHAU-QUI
Nông-Cổ Min-Đàm
N° 71 Rue Pellerin, Saigon

偵探小説
Trình-thám tiêu thuyết

THĂNG AN TRỘM MẠC LỎ ĐEN

Dịch giả: Nguyễn-chánh-Sắt.

Tự Bá-Nghiêm

Qua đến một giờ khuya, Hắc-y-đạo ở sau lưng lên lên bước tới tay cầm một con dao giắt sáng lóa, đã nhọn lại bên thây mà phát ghé! Bước tới gần sau lưng, nhắm ngay cổ-cúc Văn-đặt-La đâm xuống mắt dao rất mạnh. Văn-đặt-La bị đâm một dao nặng quá, muốn la lên mà la không ra tiếng, liền rùng rợn tay nhận cái chuông máy; tiếng chuông reo lên. Hắc-y-đạo nổi giận, đâm bói hai ba dao, Văn-đặt-La té ngựa hôn liả khỏi xác.

Lúc ấy Trình-thám Hấp-Lý đang đi tuần ngoài cửa, nghe trong nhà hiện-sự có tiếng chuông reo lên, nghiêng tai lắng nghe, thì không nghe chi nữa trong lòng sanh nghi, liền lên lên bước tới rình coi, thấy trong nhà đèn khí tắt hết, tối đen như mực, bèn rờ đống bước lén vào, vắn

đèn lên tỏ rõ, ngó 4 phía lén ém, chàng có đều chi lạ; bước trở tới bàn viết, vắn thấy văn-đặt-La đã bị đâm, nằm ngay dưới gạch, máu ra lai láng. Hấp-Lý oản kinh, cúi xuống rờ coi, thấy hơi đã tuyệt mà thây còn nóng thì biết rằng mới đâm chưa được bao lâu; liền bước ra cửa sổ lấy súng tay bắn bồng trên không hơn chín mươi tiếng.

Bao nhiêu linh phòng-vệ tuần do 4 phía, nghe được tiếng súng liền thối tu-hích kêu nhau áp đến. Hấp-Lý liền hô lên rằng: « Ông Văn-đặt-La đã bị đưa gian đâm chết rồi, mấy người tuần do 4 phía, này giờ có thây người nào ở trong nhà này đi ra hay không? » Bọn tuần-vệ đều lắc đầu nói không. Hấp-Lý nói: « Vậy thì đưa hun-thủ chưa thoát ra được, chắc là nó còn núp ẩn trong mây chỗ hóc hiểm chi đây; các người phải lục soát cho kỹ, nếu ai bắt được át sẽ trọng thưởng. » Bọn linh tuần-vệ vâng lời nạp súng rồi đặc nhau ra đi.

Đêm ấy Bửu-liêng đã vào phòng nằm rồi, song còn thao thức chưa ngủ, bỗng nghe nơi phòng Biện-sự có tiếng chuông reo, kể nghe súng nổ liền thình giựt

minh ngồi giậy, chạy tuộc xuống lầu, xô cửa phòng Biện-sự bước vào, thấy cha già nằm ngay dưới đất. Còn Hấp-Lý thấy Bửu-Liêng thì nói rằng: « Lạ-tôn đã bị thích rồi. » Bửu-Liêng nghe nói thất kinh, liền bước đến gần, xem kỹ lại thì thấy cha nằm trơ trơ, chàng còn hơi thở, phía sau lưng bị đâm một dao, tại chỗ yết hầu cũng bị một dao, máu còn chảy ra ròng ròng; Bửu-Liêng vùng nhào xuống ôm thây cha khóc rống một hồi.

Lúc ấy Cát-lôi-Huân và Thang-Mậu cùng những kẻ gia-dịch trong nhà thấy đều bay tin chạy đến.

Trong giây phút bọn Y-tài-Nhĩ, Hải-lợi-Tư và Na-Mật tụt tới đủ mặt. Ai nấy thấy việc kỳ biến cũng đều thất kinh, song không biết duyên cớ làm sao mà nghĩ cho ra. Hải-lợi-Tư thấy Bửu-Liêng than khóc thì bước tới gần, kiềm lời nhỏ nhẹ mà an ủi nàng: « Còn Cát-lôi-Huân và Hấp-Lý thì cứ gia tâm kiếm sát khí vật trong nhà, thử coi có môi mang chi chăng. »

Khi Bửu-Liêng bốt khóc, vừa ngược mặt lên, liền lấy tay chỉ tấm khuôn hình

Chư vị ở tại Saigon xin ghé mắt

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG QUẢNG CÁO.

Kính cáo cho chư vị ở tại Saigon đang rờ: Nguyên thuốc của Bồn-đường bị nhiều kẻ tiêu-nhân hay làm giả mạo mà thủ lợi, cho nên có kẻ thì bị bắt, người thì trốn mất biệt.

Cũng vì việc ấy cho nên Bồn-đường phải lựa một người cho chất chắn mà gởi thuốc của Bồn-đường đang bán giùm cho chư-vị ở tại Saigon, thứ 1° thì khỏi tốn tiền đi xe, thứ 2° thì khỏi thất công, thứ 3° thì khỏi bị làm thuốc giả mạo.

Cho nên kể từ ngày nay thì Bồn-đường có gởi thuốc của Bồn-đường cho M. Thái-Kỳ-Son số 21, Rue Pellerin Saigon bán giùm thuốc của Bồn-đường y giá đã định trong Catalogue, ấy vậy nếu chư vị có cần dùng thuốc của Bồn-đường thì hãy do nơi nhà ấy hỏi thăm mà mua.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chú-nhơn kính cáo.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực bực trong cõi Đông-Pháp, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-rères giới lại.

Ông Leopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ chàng công người, máy không rung hình chơi tốt tươi xem tới màng mà không mỏi mắt; Xin quý-khách thừa khi hông mắt đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ quý ông. Hiện nay đương hát tích (PAR AMOUR) vì tình của cô Miss-Pearl White làm chánh vai tuồng 12 Episodes hay lắm.

Ai muốn mua xe và ngựa?

1° - 1 Cái xe mới 4 bánh Caoutchouc còn mới, muối da cũng mới, đồ bắc kể muốn đến đủ, và 2 con ngựa Kiêm 6 tuổi cao 1m35, đi song mã và độc mã đều được cả, hay lắm tốt lắm muốn bán chắc giá 700\$00.

2° - 1 Cái xe hai bánh Mylerd Caoutchouc còn mới thiết tốt đồ bắc kể cả tây và 1 con ngựa vằn 5 tuổi bề cao 1m25 muốn bán chắc giá 500\$00.

Còn muốn hỏi đến chi xin viết thư cho M. BUI-VAN-GIO Société DAN-HOÀ 40 Rue d'Adran Saigon mà thương nghị.

BÁN BỒ DÙNG ĐẶT ĐỀN KHI
THOMACHOT Huynh-đệ
Số 86 đường Pellerin Saigon
Chỉ vàng chỉ bạc đề thiêu.
Các thứ đồ dùng mà thiêu và dùng chường dọn bàn thờ.

cửa mình treo trên vách tường mà la hoảng!

Ai nấy ngó theo, tấm khuôn hình ấy là hình Bửu-Liêng, phía trên tấm khuôn hình, có một con dao-dắt sáng người găm ngay vào vách, cả nhà đều thất kinh. Hấp-Lý bước tới gần coi kỹ lại thì thấy đầu máu hãy còn rỏ rỏ, bèn nói rằng: « Ấy là đồ hung-khí đó, phải để y vậy, chừng nào có quan đến khám-nghiệm sẽ hay. Kể đó những linh phòng-vệ trở vào nói rằng tìm kiếm hết sức mà chẳng thấy hình dạng đưa gian đâu hết. Hấp-Lý sanh nghi, suy nghĩ một hồi rồi nói lớn rằng: « Ông Văn-đặt-La chết đây, thì chắc là người ở trong nhà giết ông mà thôi, chớ chàng có ai ở ngoài mà lọt vào đây. » Ai nấy đều thất kinh, Y-tài-Nhĩ và Hải-lợi-Tư đứng ngó sững nhau, mặt mày thất sắc. Hấp-Lý lại nói tiếp thêm rằng: « Ấy vậy các người đều có cang cạp vụ này; vậy thì ai về phòng này, không được ra vào tự do, chớ cho quan trên khám-nghiệm rồi sẽ hay. » Ai nấy nghe nói rieu rieu lui ra. Còn Bửu-Liêng thì có hai đứa tớ gái đứng ở lén lầu đăm về nhà riêng.

Bửu-Liêng về nhà than khóc lu bù, mấy đứa tớ gái xúm lại khuyên giải một hồi mới bớt khóc.

Đông-tô đã gõ 4 giờ khuya, Bửu-Liêng mệt mỏi, ý muốn vào phòng mà nghỉ, bèn đứng giậy bước vào phòng ngủ; vừa bước ngang cửa phòng, thình lình Hấp-y-đạo ở trong cánh cửa nhảy ra, kéo tấm màn chụp trùm trên đầu Bửu-Liêng. Bửu-Liêng nổi giận rống sức chống cự, ngặt vì thây ấy mạnh quá, hai cánh tay cứng như sắt. Bửu-Liêng vùng vẫy không nổi, bị Hấp-y-đạo xô té dưới đất, giựt tấm màn xuống vắn trùm đầu mặt Bửu-Liêng, rồi ôm Bửu-Liêng chạy tuộc xuống lầu. Nhắm lúc vắn về không ai, Hấp-y-đạo lòn vào phòng Biện-sự, nhận nút máy mở cửa địa-đạo ra, bồng Bửu-Liêng chung vào, cửa đóng lại như cũ.

(Còn nữa)

Cao bạch

Tiệm Guốc và Khăn-đóng

Hiệu tiệm « TRƯA-MINH »

của M. NGUYEN-KIM-THINH

Thống-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng Lạc-châu chư tôn ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ-lưỡng, và khăn đóng bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thăm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

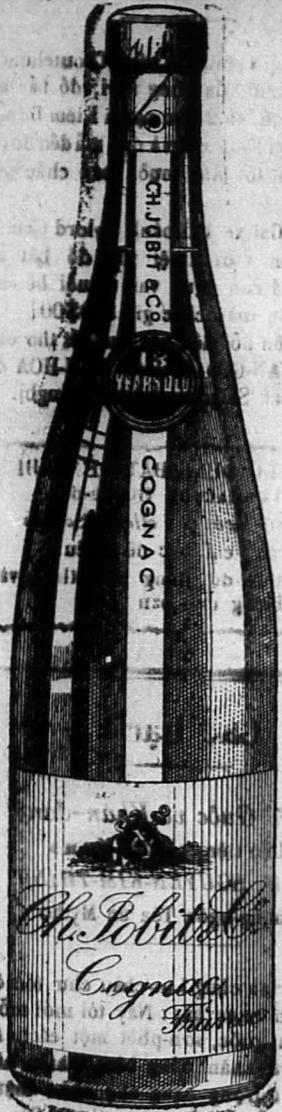
NGUYEN-KIM-THINH,
Đôn khải.

TIỆM TAN-HUỆ VINH-PIAT

CỦA M. NGUYEN-HỮU-TÂN

134-135, đường Colonel Bottonnet Saigon, ngan gare xe lửa Mytho
Có may áo niêm kiểu kim thời. Bán đủ hàng Tàu, và có bán Khoe mai HIỆU SINGER còn mới giá (70 \$ 00)

CH. JOBIT & Co

FRANCE
 MAISON
 Fondée 1833
 Thứ rượu
 này uống
 vào không
 gác cổ, mà
 bổ sức và
 mùi thơm
 tho, thật là
 thượng
 hạng hơn các
 thứ rượu
 COGNAC
 khác, cả
 hoàng cầu
 đều biết
 danh, có
 thứ 18 NĂM
 (18 YEARS
 OLD) và thứ
 35 NĂM (35
 YEARSOLD).
 Đám tiệc
 nào nên
 có thứ rượu
 này thì lấy
 làm vui
 lắm.
 Máy tiệm
 rượu Lục
 Tỉnh Saigon
 Cholon đều
 có bán lẻ.
 Nội Đông-
 pháp bán sỉ
 có một mình
 hãng.

CIGARETTES THE DREAMER

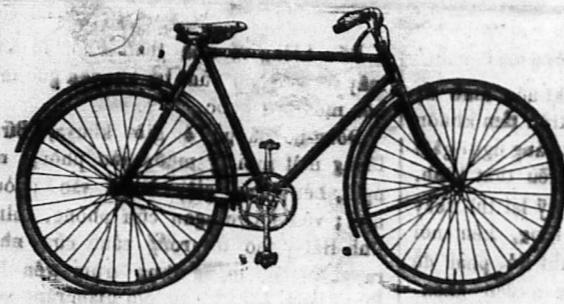
Fabrication Algérienne
 Thuốc điều này bao giấy tráng cái hình Bà đầm năm nghiêng
 hút thuốc phi-phà mỗi gói 20 điều.
 Hút đã ngon mà lại khỏi mang bệnh.
 Hãy này cho đăng cái hiệu « THE DREAMER » mới là thứ
 thuốc ngon hơn các thứ khác.
 Nội Đông-Pháp bán sỉ có một mình hãng:

LIM HONG BENG & Co
 47 à 53, Rue D'Ormay, 47 à 53
 SAIGON

Nhà in J. VIET

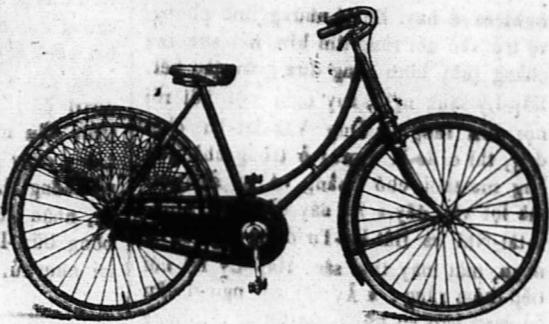
59, Rue d'Ormay, Saigon
 In tất cả các sách, báo, sách chỉ khác về chất. Có bán cả thể thơ, truyện, sách, bài thơ
 giấy, viết, và vân vân. Đơn để sẽ dùng cho học trẻ học.

Cáo Bạch

Kính trình quý vị đáng rõ :
 Nay tôi mới lập một tiệm tại
 đường Đỗ-Hữu-Vị; Môn số 17,
 Saigon, để sửa các thứ máy
 như là : đồng hồ, xe máy,
 máy đánh chữ, máy may
 may-khát, tủ sắt, vân vân. Có
 khắc các thứ con dấu đồng
 và mũ thung đủ kiểu, chạm
 mô đá cẩm thạch, vân vân..
 Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng
 xe-máy essence à bruler và
 carburt thứ nhất là thứ
 manbons.

Quý vị ở xa muốn mua hay
 là sửa món gì xin viết thư
 cho tôi thì tôi sẽ gửi lại lập
 tức và tính giá thiệt rẻ (gửi
 cách lãnh hóa giao ngân.
 Contre Remboursement; qui-
 vị muốn mua món chi ở Sai-
 gon hay là hỏi thăm việc chi
 thì tôi cũng sẵn lòng lo giúp.
 Xin Chư-tôn chiền cô tôi hết
 lòng cảm ơn.

PHẠM-MẠC-KINH
 17-Rue-Đỗ-Hữu-Vị

LIM HONG BENG & Co
 47 à 53, Rue d'Ormay, 47 à 53
 SAIGON

BÌNH DẠY THIỆP: HỘP NHÀ THƠ: N° 60
 Hôngbeng-Saigon
 N. B. — Nếu vị nào mua về bán lại
 hay là mua về uống thì hãy viết thư cho
 hãng này hay, thì hãng sẵn lòng gửi đến
 của chư vị chúng sai.

HỎI NGƯỜI ANNAM!

Hãy nỗ lực mà quảng khai nông, công, thương chur nghiệp !!
 Hãy lập hàng tàu để chở hóa-vật và đưa hành khách.

ĐỪNG THEO CHÌU LON KHÁCH KIỆU-CU NỮA
 Hãy đặt đồng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang.
 Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hỏi thăm thì họ sẽ
 giúp sức đóng đủ thứ tàu cho mà dùng.

Mau mau viết thư mà hỏi ông : **CHARLES BARDON** ở đường Paul Blanchy
 số 136 tại Saigon, là chủ hãng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên
 nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hãng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ
 hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà số phí nhẹ.

Mỹ-kỹ

TRƯƠNG-NGỌC GIU propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu
 ở đường Tực, số 16, ngang nhà hàng
 Motet — SAIGON

Kính cáo cùng chư Quý-khách đặng
 hay tiệm tôi có khắc con dấu bằng
 đồng, bằng mũ thung, bằng cây — có
 chạm bằng đồng, cũng chạm nhũn hiệu
 — có làm mô bia chạm bằng đá cẩm
 thạch, có thợ họa chơn dung, năm hình
 người mà vẽ : vẽ bằng dầu sơn và vẽ
 vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
 tàu, hoặc bằng viết chì than — họa hiền,
 liền, tranh sơn thủy — theo rap hát —
 khắc hình chơn dung và bằng đồng,
 bằng đá cẩm thạch để theo mô bia trạm
 năm cũng chơn phải — có thợ chạm
 các thứ cây danh mộc.

Như Quý-khách nào muốn hỏi giá
 tiền về món chi xin gửi thư cho tôi, tôi
 sẽ gửi cáo bạch (catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC GIU, Cẩn-khái.

Tiệm may và đóng giày

17, 19, Rue Amiral Courbet, Saigon

Xin đồng-bằng cùng chư Quý-hữu
 niềm tình giúp tôi làm cho nên
 việc rất đỗi ơn.

Gõ gửi Contre Rem-
 boursement.

MAISON F. U. TOAN
 CORDONNERIE — CHAPELLERIE — TAILLEUR
 17, 19, Rue Amiral Courbet (Halles Centrales) Saigon

TAI ĐÂY

Tôi có bán rượu lễ,
 có trữ bán đủ thứ y dục
 Langsa.

LÊ-VĂN-BÉN

Hà-cảnh-Lạc

đi Bày-Khoe

BIJOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE
 23, Rue Schroeder — Saigon
 Adresse téléphonique : 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiểu thật tốt
 và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây,
 hàng Nhật-bổn, hàng bắc và hàng An-nam
 Chư quý khách mua đồ nữ-trang tại
 tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi
 làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư quý
 vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà
 coi cho vừa ý và rửa lại cho chắc chắn
 (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique,
 có cân tây, và cân An-nam) Cũng phải lấy
 tọa cho có bằng cơ đặng khỏi sự cãi lầy
 ở sau.

Chữnon : Hà-Cảnh-Lạc đi Bày-Khoe
 Cẩn-khái.

Trại mộc, chạm và cưa, hiệu là:

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA »

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn mặc đá dài, có cưa diêm, hay là tron; Bàn ăn mặc đá tron, kê thành hay không; Bàn ăn mặc gỗ liền, Bàn tron 4 trụ, 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liền; Bàn lấu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appéritif) có nhiều kiểu; Váng một, hai, ba, chơn tiện có diêm; Tủ thờ cưa hay là tron, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiền đề sách bibliothèque) Tủ kiền soi, 1 hay là 2 miếng; Giá nón, áo, dù (Porte parapui ou chapeau) Trụ đề kiêng (colonne) ghê ngổi (banquette) hay là kiểu khác, có nhiều thứ; Ghê Báng-nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Váng ngổi mặc bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trác, cưa-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-xảo, không giả-dôi.

Xin quý-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gửi thơ và kiểu, cùng là thả -hành đên tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi-heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵn lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý quý-ông.

CHU-TRAI cưa khải.

Tại Ateliers

VOTHANHDO

27 Rue Amiral Dupré tực kểu là đường Thủ-đức - Saigon

Kính cưa chư quý ông rõ: Tôi mới ập một tiệm Ateliers Mécanique. Tại đường Amiral Dupré, số 27 Saigon.

Đóng thùng xe hơi đưa bộ hành (Garrosseries à camion Automobile) kiểu khéo nhẹ nhân, và chất chẵn - Giá rẻ.

Làm hàng rào giương bằng sắt và đu kiểu ghế.

Sửa xe hơi và các thứ máy - Máy may - Máy viết - Máy nói - Máy làm ruộng - Tủ sắt - Ổng khóa và súng đủ các thứ hiệu. v.v.

Làm công chuyện theo nghề: Thợ sắt, thợ nguội, thợ rèn, có thợ làm công nghệ giỏi, để hầu sửa đủ các thứ máy cho dữa lòng quý khách.

VOTHANHDO, cưa khải.

TIỆM-AN-PHONG

Bán hàng Tàu và hàng Bắc, TẠI CHỢ CAO-LANH

Kính lời trình cưa lục-châu quý khách đặng rõ. Tiệm tôi có bán rông hàng Tàu những là văn xuyên lảnh nhiều cưa là hàng ta kêu là hàng vườn, nhuộm đen diệp lảnh thật tốt không hề trở, tôi chắc ý, vì chằm tại Cao-lanh tốt (giá rẻ) nên đó nhuộm Jen của tôi hết cưa chằm không tiết, đã nhuộm nhiều chằm rất kỹ sang giá rẻ hơn xứ khác, vì các xứ khác phải mua chằm tại xứ tôi giá mắc, nên không thể bì kiệp hàng đen của tôi, còn đó hàng Bắc tôi cũng đủ thứ, tôi lảnh tại Hà-nội, như quý-khách muốn mua vật chi dùng, xin gửi thơ đên, tôi sẽ gửi lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán tôi tính giá thiệt nhẹ, như muốn hỏi giá trước tôi cũng trả lời liền, hàng tôi gửi contre-remboursement.

Cao-lanh, NGUYỄN-XUÂN-TRƯỚC. Cưa khải

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là Tân-phát-Long tại đường d'Adran số 115 nhâm góc đường Ohier số 1 để sửa đên Lito-landi đên Manchons xe máy, tủ-sắt, máy đánh chữ, máy hát và máy hát, bóng và các thứ đồng-hồ văn vắn.

Lại cũng có bán: Manchons, carbure và dầu essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi chúng đên trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lảnh làm được; miếng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin để như vậy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC 115, rue d'Adran SAIGON

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan chợ Saigon mới

HUYNH-VĂN-NHUNG kẻ nghiệp

Marque déposée

Nhãn hiệu có cưa chớng tại Tòa.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đá mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chớng bằng đồng si ni-kên (Nickel) quý khách ở Lục châu nếu cưa dùng ở làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đên đồng cho nhà thơ mà lấy đồ. HUYNH-VĂN-NHUNG cưa bạch.

Garage HUYNH-VĂN-NHUNG

Đường Viénot n° 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp, xe kéo, sửa đũ các thứ máy rất kỹ cưa, cưa sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi làm Đại-ly bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chớ xe và các thứ máy, cho hàng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá của hãng. Lại cũng có sảm 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mượn, hoặc đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện, giá định rõ, xe lại chạy mau chớng khi nào hay chớ đợc đường.

HUYNH-VĂN-NHUNG, propriétaire.

TIỆM THỢ BẠC

CỬA

M. Cao-văn-Hy

108, Boulevard Bonnard - Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ và cưa; những là: vàng vòng, chớng hạt, hoa tai, cưa-rá, giấy-chiến, neo, xuyên v. v. kiểu chạm rất nên huê đạng.

Xin các bà, các cô hãy đên xera thử một lần thì biết.

Nay kính CAO-VĂN-HY cưa khải

Diệp tốt và ít khi có rẻ CHO MÂY ỒNG MUA BÁN LỬA

Bán hai chiếc ghe chài còn tốt lắm. 1 chiếc lớn chớ nôi 2500 tạ. 1 chiếc chớ nôi 2000 tạ.

Giá cưa muốn mua xin viết thơ cho M. BUI-V/N-GIO, Directeur à la Société Commerciale « AN-HOA » 40 Rue d'Adran 40, Saigon mà thương, nghị.

Tiệm đóng xe

sửa xe và bán đũ đồ phụ tùng

đường Laro môn bãi 99 và 101.

(Đất-hồ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cưa lục-châu quý khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mũn, xe hai bánh, xe ba bánh, xe kéo và cũng có bán các thứ xe sửa lại cho chẵn; có bán đên xe đờ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-ti bên tây chớ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đên tây, đó bắt kê xe đợc chiếc và xe song mã bằng đờ tây may rất khéo và chắc, có bán yên ôbi, chớng đạp hai tiếng, bình để thấp đên khi đờ theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cái xin quý khách có dịp đên Đất-hồ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi cưa cuộc của tôi làm, sau có cưa đạng mau chi đờ thiếu mua giúp làm ngay, thì tôi rất cảm ơn bà cô. Còn chư quý khách ở xa muốn gửi thơ hỏi thăm mua chi cưa giá cưa tôi sẵn lòng hầu đạp.

Cưa tôi cũng có gửi bán những là đên xe, bánh cao-su gũ-đ, để bán kê đờ tây nơi tiệm Thái-Bình trước số 2127 xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tinh-tàu, số 84, đường d'E-pagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cưa khải.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Tự Nguyễn-long-Thao

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo để hơn 5 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon-Thơdu-mot, có đợng sẵn đủ bằng ăn dài mặt gỗ lỏn từ 1m40 cho đên 2m30, hồ ngan 0m00 cho đên 11m15; bằng ăn chớ kiểu từ lỉnh (lông lỏn, qui phụng), bằng lỏn cưa cưa 7, 8 trụ cho đên 2 trụ, và bằng ăn mặt đá, bằng tron mặt cưa, xây, chớng chạm tam lỏn từ 1m55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy là tây, bằng rượu (table d'appéritif), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, tủ áo tron, tủ áo kiền từ chớ cưa biền lỏn thanh thờ kiền từ sơn thủy chớ đờ chớ vàng, ghê ngổi mặt tron, mặt trái đờ, mặt đờ, và có đờ thứ đờ tiện, những là chớng đờ, đờ, hộp, khay, kỹ vàng mặt, vàng hai, vàng ba, vàng tư, bắt thấy đờ lỏn bằng cây danh mộc, chớ theo kiểu kim thời tron hỏn, chắc chắn và bán giá rẻ.

Cưa phân trước phố chợ có đờ thêm một tiệm cưa chớ bán đờ thứ rượu và đờ đờng một thứ chớ tron đờ đờ.

Kính xin chớ-tên quý-khách thơ ập nhâm đờ xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đờ làm đờng hoặc là đặt mua nhữ chớng đờ tron nhà thì tôi sẵn lòng mua mau làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG-THAO chủ trại Lái-thiêu

Lục-Tinh Khách-Lân

Số 84-29, đường Espagne SAIGON

Lãnh Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và chắc tốt hơn lãnh ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NU-CÔNG-THANH

Góc chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Chư vị ở xa xin gửi thơ đến mà hồi kiều.

TIỆM CỬA ANNAM Cáo bạch

Kính lời cùng chư quân-tử đặng hay, tôi có lập tiệm cửa được sáu năm nay đặt hiệu là Nam-Hòa-Phát tại làng An-thái-dông quận Cái-bè, tiệm tôi cửa những cây chỉ kể ra sau này: Dầu, sao, gỗ, huỳnh, bời, lồi, trác, côm-lai và trong tiệm có kêu thợ rất khéo đóng tủ ghế cân óc và tron bèn, bàn ăn, ghế thonet, ghế fauteuille, đóng ghe hầu, ghe chèo lú, tấm bản mũi tây, và thứ bời theo kiểu kiêm thời rất chắc chắn khéo léo, lại có trụ hàng to lựa, đồ bèn tây, và cần Hà-nội, và đồ nhỏ mọn thường dùng, như là tán đá, dậu chai thàng được con ghe, bánh lái, chèo dầm đều có, vì tiệm tôi dùng thợ cửa và người làm công đều là người Annam tiền công nhẹ và số phí ít nên tôi có thể mà bán giá rẻ hơn tiệm khách-trú, nay cúi xin chư ông mở lòng cố cấp giúp bạn đồng-bang cho nên việc, thì tôi cảm đội ơn người đồng-bang có lòng cố cấp cùng tôi, còn may ông muốn đặt món chi, hoặc mua món chi xin gửi thơ thương nghị thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức và khi tôi chịu làm món chi cho chư ông thì tôi ráng sức làm cho vừa lòng đẹp ý các ngài.

Chủ tiệm: HUỖNH-VĂN-GIAI cựu hội-đồng kính đốn.

Quảng cáo

Marque

Công-ty chúng tôi có làm và bán các thứ nước mắm Phan-thiết, Phú-hải, Muine, Phan-ri và Phú-quốc; nước mắm tinh, và ve bán sỉ từ nửa lổ sấp lên; Nước mắm chúng tôi đã trải nhiều lần thử hóa nghiệm Nhà-nước (Laboratoire officiel) lấy về phân giải (Analyse) đều được đúng luật Nhà-nước buộc, theo nghị định ngày 21 Décembre 1916, và đã được giấy quan Thu-hiên số Hóa-nghiệm (Directeur du Laboratoire) chứng khen. Ya chẳng, nước mắm là một vật thực rất cần cho nhen dân, cho nên luật nhà nước đã có nghiệm điều trừng phạt những người làm nước mắm giả dối, hoặc làm không đúng luật buộc, hại cho tỷ vị và sức khỏe người ta. Vậy xin quý khách quang cố nhận dấu hiệu LIEN-THANH cho khỏi lầm và khỏi hại vệ sanh.

Hiện nay công-ty chúng tôi đang lập một phòng Hóa-nghiệm riêng tại khảnh-hội để phân giải nước mắm, cốt giữ thiệt thà, đối với lòng tin cần quý khách; và khỏi hại vệ sanh nhen dân, đối với pháp luật nhà nước.

Tại công-ty chúng tôi lại có bán bột lọc phan-thiết, bán các thứ hàng, nhiều, xuyên, lảnh, bông và tron, vải sọc vải trắng của Công-ty chúng tôi chế dệt ra, tại Quảng-nam và các thứ hàng Bắc-kỳ, đồ cân óc, đồ đồng, đồ sứ, các thứ Savons, học liểu, nón tây, các thứ rượu tây, nước suối, sữa Nestlé. Giá bán thật thà, hàng chắc chắn.

Lại chúng tôi có buôn các thổ hóa xuất cảng, nhập cảng, và làm commissionaire nữa. Như quý-khách có cần dùng vật gì mà trong tiêu hiệu không có, thì chúng tôi cũng sẵn lòng đi mua giùm hầu các ngài được. Kính thỉnh quý-khách quang cố ghé bước lại tiêu hiệu muốn dùng thứ gì cũng có. Ấy là chúng tôi được hạnh phúc lắm.

Liên-Thành Công-ty 1, 2, 3, Quai Testard, CHOLON Kính cáo.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa.

Nếu chư-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toán hao chạy đặng 5-40-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mọi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán giá riêng đặng mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy, cùng chạy đến khi vãn vãn, nối tác một đấng nghề là chạy được.

Nếu chư vị cách dễ trả tiền và thi hành cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên tại hàng:

BONNEFOY & CIE Société Maritime & Commerciale DÚ PACIFIQUE SUCCESEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và tăng ngy sẽ chỉ các đấng cần ích cho hoặc đưa coi kiểu thức (bản đồ) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có ràng đã có chịu cho nhiều chỗ thành tru rồi.

Sau này bằng chúng ta cho chư vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng chư vị ở xa xuôi không tiện bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại-quốc thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho: nghĩa là chịu giá cả giảm bớt.

Hàng chúng ta cho chư vị hay rằng: Tại hàng có sẵn Tàu khói (chaloupe à vapeur) mới và cũ, như chư vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đìn tại hàng mà suy tính.

TIỆM

Nguyễn-hữu-Sanh

91, Rue Catinat 91, SAIGON

Có bán đủ thứ hàng Tàu, hàng Tây tốt lắm mà giá cũng rẻ.

Còn thợ may đóng lăm, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán các thứ nón Tây của người Bắc-lâm. Nón tốt giá hạ.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ: Những các thứ thuốc Cao-đơn-huần-táng của bên đường, đều là thuốc của ông Lương-y VI-THIÊN-SANH bèn thân ra công chọn lựa các thứ thành được nơi máy danh san mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông Phật mà làm kỷ niệm. Xưa nay cứ sông mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả Hoàn-cầu thấy đều xưng danh tụng đức, thiệt bên đường mừng chàng xiết chi.

Chàng dè mới đây lại có kẻ gian nỏ dục đồ tư lợi, chẳng kể tôn nhân, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ Cao-đơn-huần-táng rồi nó nhái theo kiểu của bên đường mà làm những bao, những hộp, những ve giống tựa tựa như của bên đường vậy mà gọi bán khắp nơi, song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả nươn.

Vậy từ đây, nếu chư-tôn có mua thuốc của bên đường thì xin phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-DƯƠNG và hình ông PHẬT-MẠP thì mới khỏi lầm đồ giả.

Chợ-lớn, đường Canton, số 38

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG Chủ nhơn căn cáo.

Đồ-văn-Bính khách lâu PHÒNG NGỬ CHO MƯƠN

BÁN CAFE SỚM MƠI, VA CƠM ANNAM CƠM TÂY

No 31-33-35, rue Amiral Courbet ở ngang nhà hàng Nam-đông-Hương, Chợ-mới, Saigon

Đại-lý, Lê-Sum căn-bạch

QUYNH-MY

NGUYỄN-NGỌC-CU

Số 20 đường Amiral-Courbet (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tấm, cám, trà, bột, trà-làu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước-mắm Phú-quốc ngon thượng hạng.

APPAREILLAGE ELECTRIQUE

Nguyễn-vân-Xuân

41, Rue d'Ormay, 41

Kính thỉnh lục châu chư quân-tử đặng rõ, tiệm tôi chuyên bán đủ đồ đèn khi sáng là sửa quạt máy dynamos magné-tos giá-tính rất rẻ mà sửa lại chắc chắn, hoặc khi chư vị ông quý bà muốn mua thứ gì gửi thơ lại chúng tôi sẵn lòng giới thiệu, hàng hóa trẻ nài xin giúp sức cho hàng đồng-bang đặng tận tâm.

NGUYỄN-VĂN-XUÂN Căn-bạch.

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư vị ông và quý thầy lại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin quý ông và quý thầy nhâm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, tại tôi sẵn lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MỈR 65, RUE D'ORMAY, 65 - SAIGON

CHỖ ĐÈ

xe hơi cho mướn

43-45, - đường d'Ormay, Saigon

Để cho mướn đi chơi hoặc Vọng-làu (Cap) Baria, Tây-ninh cùng các nơi khác.

Giá rẻ hơn hết.

Café-Restaurant Taverne Française

NAM-THUẬN-PHÁT

Lê-rim-Lê, tư-cassier, ở tại Ngã-tứ, đường Pellerin và đường Espagne gần tỉnh Xà-lây Saigon.

Kính cùng chư quý-ông đặng rõ: nhà hàng bên cạnh Tây-biên là Nam-thuận-Phát này, nay đã về phía tôi làm chủ rồi, tôi mới làm được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon, những gì coi đợc ăn tôi cũng đặng ăn là nghĩ về cho chư quý-ông phụng-hải tại khiên; chỉ xin chư quý-ông cố cấp đến để làm bạn đồng-bang mà giúp nhen cho bên việc, cho trong lục châu chư quân-tử, có dịp ghé thăm đến Saigon, thì xin ghé thăm ông có hàng chiểu cổ, thì tôi sẵn lòng tiếp rước và chăm sóc tận tâm.

Lê-rim-Lê căn-bạch.

DENTIFRICES

THUỐC ĐÁNH RĂNG CỦA CÁC CHA

BÉNÉDICTINS de SOULAC

LAM RA

Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông.

Xe hơi đưa hành-khách

của M. Hồng-phước-Lợi
đit hai Mán

Garage Rue d'Espagne N° 70 Saigon

ĐƯỜNG SAIGON ĐI BANAM

Ở Saigon ngày thứ hai, thứ tư và thứ sáu
6 giờ ban mai chạy lên tới Banam là 11 giờ trưa.
Ở Banam ngày thứ ba, thứ năm và thứ bảy,
11 giờ trưa chạy về tới Saigon là 6 giờ chiều.

Ngày chúa nhật nghỉ:

Saigon tới Trang-bang... 2\$00
Saigon tới Lô-súc... 4.20
Giá tiền { Saigon tới Soanrieng... 4.60
Saigon tới Tabec... 6.10
Saigon tới Banam... 7.50

ĐƯỜNG SAIGON ĐI VŨNG-TÀU (CAP)

Ở Saigon ngày thứ bảy, 4 giờ chiều chạy ra
tới Vũng-tàu là 7 giờ tối.

Ngày chúa nhật nghỉ tại Vũng-tàu.
Ở Vũng-tàu ngày thứ hai 5 giờ ban mai chạy
về tới Saigon là 8 giờ sớm mai.

Ở Saigon ngày thứ ba và thứ năm, 6 giờ ban
mai chạy ra tới Vũng-tàu là 9 giờ sớm mai.

Ở Vũng-tàu ngày thứ tư và thứ sáu, 6 giờ
ban mai chạy về tới Saigon là 9 giờ sớm mai.

Saigon tới Bienhoa... 1\$00
Saigon tới Long-thanh... 2.00
Giá tiền { Saigon tới Baria... 4.00
Saigon tới Vũng-tàu... 5.00

Có sẵn sẵn 4 cái xe Camion hiệu Dodge
mới tinh hảo để đưa cho vui lòng liếc-vi.

Tại chợ Trà-viên có tiệm ngũ
củ M. Lê-Mai, hiệu là: NAM-
BẮC-ÁI, xin đồng-bào chiếu cố.

RESTAURANT « MON PLAISIR »

167, Rue Paul-Blanc y - Tandinh-Saigon

J. B^{te} NGUYỄN-VĂN-THÂN, propriétaire

Ouverture le 15 Septembre 1920

Repas à la carte, Repas sur commande, Cassé-croûte toute heure

Salons particuliers pour famille.

Salon spécial mis à titre gracieux pour Assemblées Amicales autorisées.

Uà! ngộ quá hớ!

Tại đường Amira Courbet, số nhà 38,
có tiệm bán vàng gỗ, vàng huỳnh, vàng
đầu, cũng có bán lán ghế bằng cây cặm-
lại, đồ làm tại Lái-thiếu thiệt là khéo.

Còn những tủ sắt hay là bàn, ghế, giường
tủ, văng ngựa, hoặc dư dưng, hoặc đổi
đi đâu mà muốn bán lại thì tiệm tôi
cũng mua giùm cho được giá hơn là
bán cho nhà lặc-xon.

Vậy xin chú quý-ông quý-bà lấy lòng
bác-ái, đến giúp cho đồng-bang, đường
hương mải cho mau hưng vượng.
Đa tạ, đa tạ!

CHÍNH TRỌNG

Ài muốn buôn
hàng Bắc

Đồng-bào trong lục châu ta, nếu ông
nào muốn buôn hàng Bắc bắt đầu là thứ
hàng nào, xin cứ viết thư ngay cho ông
TRỊNH-XUÂN-NHĨA, 43 RUE DU CHANVRE
à HANOI. Tiệm này buôn bán đã lâu, cứ
lấy sự tin cậy làm đầu.

Có trữ sẵn đủ các thứ hàng-hóa Bắc-
kỳ như: Lương, Xuyên, Lành, Khâm-sép,
đó câu, ghế Thonet các kiểu v. v.

Lại có tiệm nhánh ở Hongkong (Hương-
Côn) để lo mua bán giùm các thứ hàng-
hóa. Nếu chú quý-Kách ở trong lục châu
muốn mua hàng-hóa chi ở Hương-Côn!
hoặc có sớng-vật gì mà muốn bán xuất
cán cho các nước, thì xin cứ viết thư cho
ông Trịnh-xuân-Nhĩa mà thương lượng.

TIỆM
Bán Sơn-thủy rất tốt

của M. VÕ-THÀNH-LONG
(tại Lái-thiếu)

Kính cùng liệc vị, và qui ông qui bà
đặng rõ: tôi có bán đủ sơn-thủy không
thiếu món chi, và đồ tốt hơn china thập
bộ, như ông nào ở xa muốn mua, xin
nói cách sơn-thủy làm sao, thờ hay là
treo chơi theo cách kiem thời, thì tiệm
tôi làm y như lời các ông muốn, và có 10
mày chiếc ghế chờ đi bán các nơi trong
Lục-tỉnh, như sơn-thủy của người Annam
nào bán mà có miếng giấy nhỏ hiệu của
tôi trên đây là đồ tốt hơn hết, vậy xin
quí ông, qui bà cùng đồng-bang trong Lục-
tỉnh có dưng (tableau) sơn-thủy tốt và
vẽ khéo cùng lâu phai thì xin gửi thư
đến tôi và để chờ ở cho kỹ càng thì có
ghe tôi chở đến cho, bặc kỹ là mua nhiều
ít thì tôi cũng sẵn lòng đem tới luôn luôn,
cứ xin qui ông, qui bà có lòng hào hiệp
trông lấy đồng-bào mà mua giúp cũng
nhau cho nên việc, vậy mới khỏi mua
của china, tôi rất cảm cảm qui ông qui
bà làm làm !!

Võ-THÀNH-LONG
câu khẩu

Tàu đồ Annam

Của M. Võ-thê-Bảo đit Năm-Ngô,
để đưa hành-khách

Đường đi từ TÂN-CHÂU và LONGXUYÊN

Có hai chiếc tàu « Bảo-Long » và
« Jamana », luân phiên nhau, mỗi ngày
cứ 7 giờ sớm mai ở Tân-châu chạy đi
Côn-các, Chợ-vàm, Bên-dinh, Phú-an,
Củ-mới, Củ-tủ, Củ-lao gieng, Mỹ-
luôn, Kinh-chá-và, Xá-mach và Long-
xuyên. — Ở Longxuyên mỗi ngày buổi
sớm mai 7 giờ chạy về Tân-châu cũng
ghe theo máy chèo đã nói trên đây.

Đường từ Rạch-GIA BI PHƯỚC-LONG

Chiếc tàu « Moména » ở Rạchgiá chạy
đi Trà-niên, Cái-bán, Hóc-quả, Gò-quao,
Kinh-xáng-cục, Chát-bàng, Cảnh-đền,
Nghĩa-tư, kinh Xê-thoàn và Phước-long.

Khương-Thời đit Gông

178. 180 Rue Ang-Duong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie)
đồ bán, và có bán những đồ phụ tùng
xe hơi xe máy, xe kéo và xe máy xin kể
ra sau đây:

Kiểu vàng, neo, chuỗi, bông, cà-ré
để làm đồ thờ. Dầu ô-ch-sáng-Sên (essen-
ce Shell) dầu nhớt để vẽ máy xe hơi
(Huile pour automobile), mỡ bôi trơn
xe hơi (graisses pour automobile) đã thập
đền xe hơi (carburé), vỏ ruột xe hơi hiệu,
tây và huê-ký (enveloppes et chambre à air
marques Michelin et américaines) xe máy
hiệu hơ-rê (bicyclettes marque Peugeot)
và tôi có bán đồ mới (soalilt) lược chải
đầu: đồ thờ và đồ của đầm (madame) và
giày tây, giày (annam) đầu thơm, áo
thùng mua bên tây lại (commandés en
France).

Như các ông và các bà muốn đặng
xin tới thư đến tôi sẽ lập tức gửi (contre
remboursement) đến cho.

Nay kính
Trần-văn-Gông
Bijoutier Phnom-penh

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới và đồ phụ tùng
xe máy và sửa xe. Lành tiếp nhận đến
khi đó (carburé) theo các quan, hòa,
tau, tá, kỹ-yến, tin-gia, họ-thợ.

Khả đon bằng nhiều tay tốt thương
hàng; bán mới và bán cũ về ruột xe máy
hiệu Nichotia.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ
tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi
sẵn lòng ký lưỡng gửi contre rembour-
sement (nghĩa là đặng lập tức trả thư
mà trả đồ.)

Quý khách biết giá để trước khi mua
thì tôi sẵn lòng cho giá để phụ tùng in
sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix co-stant).

Trương-văn-Hanh
câu khẩu

Thiệt-nghiệp-Xưởng

F. NAM & L. LUC F^{tes}

Đường Pellerin môn đất số 142-144
SAIGON

Bản hiệu chuyên việc tu bổ máy viết,
tủ-sắt và chìa khóa đủ kiểu.

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất
khẩu lý.

Sửa sáng và sửa các thứ khí giải.
Sửa các thứ máy mô-tơ và máy chạy
hơi nước-sôi.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu võ, tám
thường và rất đúng chữ.

CHƯƠNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG
NGOẠI HUE-VIÊN

Bản hiệu có sẵn đủ đồ khí cụ, dù
máy móc tinh hảo hơn hết các hiệu
xưởng Saigon.

CÔNG VIỆC LÀM KỸ CANG
GIÁ LẠI RE

Tổng-lý của bản hiệu là « M. BA-
ZERQUE » cựu đầu mục máy móc Thủy-
xưởng Công-nghe.

CÓ MUA VÀ BÁN TƯ SẮT

EDEN-CINEMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-
Cinema hát nhiều lớp lạ, hát tinh
những tướng mới đã hay mà lại
vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có.

Liệt vị hãy đến xem chơi cho
tiêu khiển.

TIỆM MAY CUA Mme HUYNH-CÔNG-PHŨ

92 Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May quần áo Tây và Annam đủ kiểu

May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thiệt khéo—Có bán hàng Tàu nhuộm.
Tại Gò-vấp và Cao-lãnh 1 ạt tốt giá rẻ. Như là: Nhung Hàng, Rèn, Lược, Lông
và các thứ hàng-mỏng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất huê-mỹ (mode très
élégante).

Kính mời qui ông qui bà cơn rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ.

Nay thỉnh.

PHNOM-PENH-BAZAR

TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

Bản áo hành-tô màu kaki N° 5508—
Hàng hộp-bà (poupées) mặc áo ren
Bản viết thư có gạch hàng 2m5x0, 13
Bản viết 100 tờ đôi—12 xấp..... 5 00
Bản trắng đá lót cổ áo dài (Annam)
Bản viết thư « l'alye » mai hộp 50
Bản 50 bao đôi có màu—12 hộp..... 8 55
Cartes postales Nhứt-bản bằng óy
thông, hình vẽ tay, có màu « hoa-diêu »
« sơn-thủy » và hình người— một trăm. 6 00
Cartes postales giặc Âu-châu — một
trăm..... 1 60
id. hình xứ Cao-mên, Đê-
Thiên Đê-Thích — một trăm..... 1 60
Gửi centre remboursement

Lý-hữu-Dư

25-26, Quai Piquet (Phnom-Penh)

NAM-HỒNG-PHÁT

KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard,
số 106 ngang Gare xe lửa Saigon-
Govap tại chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy
đèn essence và đèn alcool.

Có cho mượn phòng ngủ sạch
sẻ rộng mát giá rẻ.